

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE

Tilinpäätös 2020

- **Apulaiskaupunginjohtajanjohtajan katsaus**
  - **Toimenpiteiden seuranta**
  - **Palvelualueen tuloslaskelma**
  - **Vastuualueiden katsaukset ja toimenpiteiden seurantaraportit**
  - **Vastuualueiden tuloslaskelmat**
  - **Mittarit**
  - **Investointien seuranta**
-

Kaupunkiympäristön palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllösen katsaus ajalta 1.1. - 31.12.2020

Toiminta

Kaupunkiympäristön palvelualueen toiminta eteni lähes suunnitelman mukaisesti. Talouden osalta tulos toteutui huomattavasti suunniteltua paremmin. Strategisen maankäytön suunnittelutyöt Itkonniemi – Vanha asema, Vanuvuori ja keskusta, Kuopion kasvatavoitteiden toteutumisen edellyttämät asemakaavatyöt Savilahdessa, Kuntolaaksossa ja Lehtorinteellä sekä kunnallistekniikan suunnittelutyöt etenivät lähes ohjelman mukaisesti.

Täydennysrakentamiskohteiden asemakaavat eri puolilla kaupunkia ovat edenneet aikataulun mukaisesti. Keskusta-alueen kehityshankkeiden toteutusta on edistetty sopimusten avulla. Asemanseudun rakentaminen etenee aikataulussa ja toisen vaiheen rakentaminen on pitkällä. Myös väylävirasto on aloittanut ratapihan saneerauksen suunnittelun. Keskusta-alueella on käynnissä runsaasti kaavahankkeita, jotka edellyttävät maankäytösopimusneuvotteluja. Useissa hankkeissa on saavutettu neuvottelutulos.

Kuopion asuntorakentaminen on edelleen vilkasta ja asuntotuotanto on ollut hyvin monipuolista. Asuntoja valmistui selvästi edellisvuotta enemmän, yhteensä noin 1 330 asuntoa. Uudet asunnot sijoittuivat suurelta osin keskustaan ja Saaristokaupunkiin, joiden lisäksi myös Mölymäen ensimmäiset uudet kerrostalo-kohteet valmistuivat.

Investointien osalta kaikki tärkeimmät kohteet etenivät aikataulussa. Rakentamisen painopisteenä olivat Hiltulanlahden alue, Savilahti ja kohteita keskustassa. Myös matkustajasataman laajennus valmistui. Noin kolmasosa yhdyskuntarakentamisen investointien määrärahoista käytettiin Savilahteen.

Kunnossapidon osalta talvi 2019-2020 oli vähäluminen ja mahdollisti hiekanpoiston käynnistämisen keväällä 2020 aikaisemmin aiempiin vuosiin verrattuna. Tällä oli positiivinen vaikutus katupölytilanteeseen.

Jätehuollon viranomaispalveluissa selvitettiin asiakaspalvelun ja sidosryhmäyhteistyön toimivuutta kyselyin. Sähköisen asioinnin käyttömahdollisuuksia laajennettiin ja asiakkaiden jätehuoltoa koskevien hakemusten käsittelyä nopeutettiin prosessiin tehdyillä muutoksilla. Jätehuollon seurannassa painopisteenä oli jätekimppojen asianmukaisuuden läpikäynti, joka jatkuu vielä vuonna 2021.

Paikallisliikenteessä kilpailutettiin 40 auton kohde. Kilpailun tuloksena kohteisiin saatiin 13 sähköautoa ja loput uusiutuvalla biodieselillä toimivia autoja. Waltin kehittämisessä valmistautuminen tunnistepohjaiseen järjestelmään siirtymiseksi jatkui yhteistyössä LMJ Oy:n ja muiden kaupunkiseutujen kanssa. Tavoitteena on siirtyä tunnistepohjaisuuteen kesällä 2021. ELYn järjestämä liikenne Kuopion työssäkäyntialueella siirtyi Kuopion Walttiin kesäkauden alussa.

Maanhankintaa jatkettiin kaupungin tulevilla kasvualueilla. Neuvotteluiden kohteena ovat olleet Vanuvuoressa, Ranta-Toivalassa ja Tahkolla sijaitsevat maa-alueet. Juankoskelta ja Melalahdesta on hankittu laajoja yleisiä alueita kaupungin omistukseen. Hiltulanlahdessa omakoti-onttien luovutus eteni Vaittilan alueelle.

Rakennusten 3D-mallintamista on jatkettu laserkeilaus- ja kuvauslennokkiaineistoja hyödyntäen. 3D-mallintamista ja kartoitusta varten hankitun miehittämättömän ilma-aluksen (drone) käyttökohteita laajennettiin vuonna 2020. Drone-kuvauksilla tuettiin mm. infrarakentamishankkeiden etenemistä ja työmaaseurantaa Savilahteen rakentuvissa katukohteissa.

Koronapandemiatilanteen vuoksi joukkoliikenteen matkustajamäärät laskivat oleellisesti. Matkustajamäärä oli 5,2 miljoonaa matkustajaa, joka oli noin 29 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Lipputulojen vähenemisen kattamiseen saatiin valtionavustusta. Koronatilanteen vuoksi käytännössä kaikki kevään ja alkukesän tapahtumat peruuntuivat. Kevään ja kesän aikana alueiden roskaantuminen lisääntyi ja ilkkivaltaa esiintyi

aikaisempaa enemmän mikä lisäsi puhtaanapito- ja korjauskustannuksia. Koronatilanteen vuoksi myös helpotettiin maksuja, pääsääntöisesti myönnettiin lisää maksuaikaa. Myös joillekin yritysten hulevesimaksuille annettiin lisää maksuaikaa.

Koronasta huolimatta valvontaa on pystytty tekemään lähes suunnitelman mukaisesti. Keväällä suunnitelmallinen tarkastustoiminta oli vähäistä ja valvonnan tarkastuksia siirrettiin osittain myöhempään ajankohtaan. Tämä johtui valtion keskushallintoviranomaisten ohjeista, jotka rajoittivat toimintaa ja osa tarkastuksista ja tuloista jäi toteutumatta. Kevään epidemiatilanteen aikana rakennustoiminnan valvonta ja varsinkin työmaakatselmusten ylläpitäminen säännöllisesti oli haastavaa. Aloituskokoukset ja käyttöönottokatselmuksien välttämättöminä pidettiin ns. etäkatselmuksina, varsinainen käyttöönotto- tai lopullinen loppukatselmuksena on tehty minimikokoonpanolla vastaavan työnjohtajan kanssa. Lopullisia loppukatselmuksia ja rakennetun ympäristön valvontaa pyritään siirtämään eteenpäin, kunnes epidemiasta johtuvia rajoituksia ei ole.

Henkilöstö siirtyi koronatilanteen vuoksi keväällä lähes kokonaisuudessaan etätöihin. Etätöihin siirtyminen sujui hyvin, eikä etätöiden osalta ole kohdattu merkittäviä ongelmia. Haasteena on kuitenkin ollut yhteisöllisyyden ja hyvän työergonomian ylläpitäminen.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Kaupunkiympäristön palvelualueen tulos toteutui 10,5 miljoonaa euroa parempana kuin talousarvio. Palvelualueen taloudellinen tulos riippuu merkittävästi maaomaisuuteen ja kaavoitukseen liittyvien tulojen toteutumisesta, jotka kuluneena vuonna toteutuivat erittäin hyvin talousarvioon nähden. Maaomaisuuden tulot olivat noin 4,2 miljoonaa euroa paremmat kuin talousarviossa oli arvioitu. Tulot ylittyivät myös rakennusvalvontamaksuissa n. 0,6 miljoonaa euroa sekä velvoiteautopaikkamaksuissa n. 1,9 miljoonaa euroa.

Kulujen osalta säästöä syntyi palvelujen ostoissa n. 1,7 miljoonaa euroa, henkilöstömenoissa n. 0,9 miljoonaa euroa sekä avustuksissa n. 0,5 miljoonaa euroa.

Koronapandemiatilanteen vuoksi joukkoliikenteen matkustajamäärät laskivat oleellisesti. Vuoden 2020 osalta lipputulomenetykset olivat yhteensä n. 3 miljoonaa euroa. Lipputulosten vähenemiseen saatiin valtionavustusta n. 1,5 miljoonaa euroa. Aikaistetulla kesäaikatauluun siirtymisellä saatiin säästöjä liikennöintikustannuksiin, säästöjä syntyi n. 1,2 miljoonaa euroa.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen

Tilikauden aikana ei ole raportoitu sellaisia tapahtumia, joista olisi aiheutunut vahinkoa tai menetyksiä toiminnalle. Tilikauden aikana on maksettu vahingonkorvauksia lähinnä liukastumistapauksista. Varojen käytön valvontaa on tehty sisäisen valvonnan suunnitelman mukaisesti eikä esille ole tullut puutteita tai väärinkäytöksiä.

Laajat maankäyttöön ja rakentamiseen liittyvät suunnitteluhankkeet ovat monitahoisia. Niiden kokonaisuhallintaa on kehitettävä, jotta mm. suunnitelmien toteuttamisen kustannukset pystytään pitämään hallinnassa. Muuten riskinä on suunnitelmien toteutettavuuden kärsiminen ja kustannusten karkaaminen. Suunnitteluprosessit kaipaavat kokonaisjohtamista. Lisäksi laajoihin suunnittelutöihin on ollut syytä perustaa säännöllisesti kokoontuvia projektiryhmiä mm. tiedonkulun edistämiseksi.

Maaomaisuuteen ja kaavoitukseen liittyvien tulo-odotusten toteutuminen on aina riskitekijä. Myyntivoittoja ja maankäyttösopimustuloja tuottavien hankkeiden toteutuminen ja eteneminen aikataulussa ei koskaan ole täysin varmaa. Suurimpina vaikuttavina tekijöinä on hankkeeseen liittyvien osapuolien taloudellinen asema ja yleinen markkinatilanne. Vuoden 2020 osalta riskit eivät toteutuneet. Sopimusten ehtoja tarkennetaan koko ajan, jotta toteutumiseen liittyvät riskit minimoitaisiin.

Kaupunkiympäristön palvelualue			2020	
1. KASVAVA KUOPIO				
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Ohjelma
1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyysympäristö	Edistetään opiskelu- ja työperäistä muuttoa ja maahanmuuttoa sekä ulkomaalaisten ammattiosaajien sitoutumista alueeseen.	Tarjotaan opiskelijoille harjoittelupaikkoja ja kesätyöpaikkoja.	 (etenee hitaasti tai osittain) Pandemian vuoksi harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja on voitu tarjota suunniteltua vähemmän. Kuitenkin harjoittelijoita on ollut muutamia ja kesätyöpaikkoja lähinnä ulkotöissä.	Kasvava Kuopio -ohjelma
	Huolehditaan riittävästä ja monipuolisesta yritystonttitarjonnasta	Huolehditaan riittävästä ja monipuolisesta yritystonttitarjonnasta.	 (etenee suunnitellusti) Kaavoituksen työohjelmien pääpaino on ollut elinkeinokohteiden kaavoituksessa. Savilahden osalta edennyt suunnitellusti, Matkuksen logistiikka-alueen kaavoitus on viivästynyt. Uusien kaava-alueiden käyttöönottoa on edistetty sopimusneuvotteluilla.	Kasvava Kuopio -ohjelma
	Kehitetään matkailun ja tapahtumien toimintaympäristöä (mm. Puijo, Tahko, Kuopionlahti, Matkustajasatama)	Kehitetään matkailun ja tapahtumien toimintaympäristöä (mm. Puijo, Tahko, Kuopionlahti, Maljalahti).	 (etenee suunnitellusti) Puijon hissi ja ympäristö-yleissuunnitelma on hyväksytty. Tahkon keskustan maankäytön yleissuunnitelma on valmistunut. Sen lisäksi on ollut käynnissä neljä matkailupalvelujen asemakaavan muutoshanketta Tahkolla. Edistetään moottorikelkkareittien virallistamista rakentamalla moottorikelkkareitti välillä Varpaisjärventie-Anna-Marintie (Kuopio-Tahko-välillä). Tahkon kyläyhdistyksen Leader-	Kasvava Kuopio -ohjelma

			<p>hanketta Tahkon Tähdet -reitin rakentamiseksi on osarahoitettu. Puijo Peak Oy:n osahankkeet on hyväksytty Puijolla.</p> <p>Luontokohteisiin opastamista ja opastettuja retkiä on sopeutettu epidemiatilanteen rajoitteisiin. Luontokohteilla on kysyntä lisääntynyt.</p>	
	Kuopio säilyttää asemansa yritysystävällisten kärkikaupunkien joukossa.	Edistetään kilpailukykyistä yrittäjyysympäristöä maankäytön suunnittelun ja sopimustuotannon keinoin koko kaupungin alueella.	<p>■ (etenee hitaasti tai osittain) Yrityskaavojen laadinnassa on ollut resurssihaasteita. Maankäyttösopimuksia on neuvoteltu ja tehty useassa asemakaavan muutoshankkeessa.</p>	Kasvava Kuopio -ohjelma
1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju	<p>Innovaatioympäristön synergia toimii ja tukee startup-toimintaa sekä yritysten kansainvälistymistä.</p> <p>Savilahden ICT-ympäristöä rakennetaan avoimeksi ja yritystoimintaa edistäväksi.</p>	Savilahden ICT-ympäristöä rakennetaan avoimeksi ja yritystoimintaa edistäväksi.	<p>● (etenee suunnitellusti) Savilahden ICT-ympäristön avoimuus ja yritystoiminnan edistävyys on otettu huomioon kaavoituksessa ja infran suunnittelussa.</p> <p>Savilahdentien saneeraus on jatkunut Valosali-urakalla. Tässä yhteydessä toteutetaan myös älykästä ICT-ympäristöä mikroputkiverkoston avulla.</p> <p>Savilahden kehityshankkeita ja viestintää varten kehitetään paikkatietopohjaista extranet-palvelua Kuopion karttapalvelun rinnalle. Palvelun tarkoituksena on viestiä tulevista suunnitelmista tai esimerkiksi poikkeusliikennejärjestelyistä alueen toimijoille ja alueella asioiville. Palvelun käyttöönotto on vuonna 2021.</p>	Kasvava Kuopio -ohjelma

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Viestintää ja edunvalvontaa kehitetään systemaattisesti edelleen (vaikuttamisen kohteet, vaikuttavuusviestintä, yhteistyö)	Aktiivinen osallistuminen valtakunnallisten verkostojen toimintaan.	● (etenee suunnitellusti) Verkostojen toimintaan osallistuminen on jatkunut normaalisti.	Kasvava Kuopio -ohjelma
1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri	Kaupunkikeskustan täydennysrakentaminen jatkuu. Aktivoidaan kaupunkikeskustan tapahtumatoimintaa yhdessä järjestöjen kanssa.	Edistetään täydennysrakentamista kaavoituksen ja infran rakentamisen keinoin.	● (etenee suunnitellusti) Ruutukaava-alueella on ollut käynnissä viisi asemakaavahanketta ja torin länsilaidan kehittämisen kaupallinen kehittämissuunnitelma valmistui keväällä, toinen vaihe on valmistelussa. Rakentamisen kannalta täydennysrakentamiskohteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Infran kunnan heikkenemistä hidastetaan mm. optimaalisen uudelleenpäällystysohjelman avulla. Keskustan alueelle on valmistunut runsaasti uusia asuintaloja. Kuopion Portin alueelle on valmistunut runsaasti myös liiketilaa yrityksille ja palveluille sekä matkakeskustilat. Keskustan asukkaiden ja työpaikkojen määrä on lisääntynyt, joka edistää keskustan elinvoimaa ja houkuttelevuutta.	Kasvava Kuopio -ohjelma
	Savilahden toteutus etenee suunnitellun mukaisesti. Savilahden tunnettuutta edistetään markkinoinnin ja viestinnän keinoin.	Savilahden toteutusvaihe on käynnissä ja etenee suunnitellun mukaisesti, mm. Savilahdentien saneeraus jatkuu. Savilahden tunnettuutta edistetään markkinoinnin ja viestinnän keinoin.	● (etenee suunnitellusti) Savilahden alueluovutuskilpailu on ratkennut ja voittajan kanssa on käynnistetty suunnittelutyö. Savilahdentien ensimmäinen urakka Valosali ja infran siirrot ovat työn alla, rakentaminen etenee aikataulussa. Toisen urakan, Hehkun Sydän urakan rakentaja on valittu. Maankäyttösopimus Suomen	Kasvava Kuopio -ohjelma

			Yliopistokiinteistöt Oy:n kanssa allekirjoitettiin alkuvuodesta. Savilahden pohjukkaan suunnitellusta ja ensimmäisenä sijoittuvasta Kuopaksen opiskelija-asuntohankkeesta on neuvoteltu useaan otteeseen alkuvuoden aikana.	
2. HYVINVOIVA KUOPIO				
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Ohjelma
2.1. Aktiivisuuteen innostava arki	Mahdollistetaan harrastaminen lapsille ja nuorille mm. siirtämällä harrastamisen painopistettä koulupäivän yhteyteen.	Turvallisen liikkumisympäristön suunnittelu ja rakentaminen.	● (etenee suunnitellusti) Turvallinen liikkumisympäristö on huomioitu suunnittelussa ja rakentamisessa. Kävelyn ja pyöräilyn verkostoa kuten myös leikkipaikkaverkostoa on hoidettu ja kehitetty. Talkoorahaa on myönnetty aikaisempien käytäntöjen mukaisesti.	Hyvinvoiva Kuopio - ohjelma
2.2. Varhainen tuki	Päihteiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi lisääntyy. Painopiste on erityisesti syrjäytymisuhan alla olevien nuorten hyvinvoinnin edistämässä.	Viihtyisän ja monipuolisen kaupunkiympäristön edistämisen suunnittelun ja rakentamisen keinoin.	● (etenee suunnitellusti) Viihtyisä ja monipuolinen kaupunkiympäristö on huomioitu suunnittelussa ja rakentamisessa. Asuntotoimi on osallistunut Kuopion ARA vuokra-asunnoissa asuville kohdennetun asumisneuvonnan rahoittamiseen. Palvelu on ostopalvelua Settlementti Puijola ry:ltä ja tämä matalan kynnyksen palvelutoiminta on saavuttanut erittäin hyviä tuloksia nuorten ja asumisen ongelmissa olevien asukkaiden kohdalla. Savilahden vanhan varikon alueen	Hyvinvoiva Kuopio - ohjelma

				suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota alueen monipuolisuuteen eri väestöryhmät huomioiden.	
2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Luonnon saavutettavuutta parannetaan mm. viestinnän keinoin ja kehittämällä luontokohteita ja puistoja asukkaiden kohtaamispaikkoina.	Viestinnän keinoin tehdään tunnetuksi Kuopion luonto- ja ulkoilukohteita. Suunnitellaan ja tehdään digitalisoituja reittejä. Rakennetaan ja ylläpidetään ulkoilureittejä ja -paikkoja.	●	(etenee suunnitellusti) Kävelyreitit, kadut, puistot ja muut yleiset alueet suunnitellaan turvallisuuden ja viihtyvyyden ehdoilla. Uusina retkikohteina on rakennettu mm. Syväniemen Keihäsjärven esteetön lintutorni, Maaningan Korkeakosken Kanjonin kierros, Etelä-Kallaveden Vatasen saaren rantautumispaikka. Lisäksi on osallistuttu Tahkon kyläyhdistyksen Tahkon Tähdet -reitistön Leader-hankkeen rahoittamiseen. Pandemian aikana luontokohteiden kysyntä on lisääntynyt.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
3. RESURSSIVIISAS KUOPIO					
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet		Seuranta 31.12.	Ohjelma
3.1. Viisas liikkuminen	Edistetään edelleen etätyön tekemismahdollisuuksia ja vähennetään liikkumistarvetta.	Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia.	●	(etenee suunnitellusti) Etätyötä on tehty tehokkaasti ja lähes koko henkilöstö siirtynyt etätöihin. Erilaiset etätyön menetelmät on opittu hyvin. Tarvittavia uusia sähköisiä välineitä on hankittu tarpeen mukaan. Etätyö on tullut osaksi arkityötä ja onnistunut hyvin. Henkilöstö on omaksunut uudenlaisen monipaikkaisen työkuulttuuriin. Katselmuksia ja tarkastuksia tehty etäyhteyksillä.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

	<p>Edistetään joukkoliikenteen vähäpäästöisyyttä ja parannetaan toimintaedellytyksiä.</p> <p>Huolehditaan kävely- ja pyöräilyväylien kunnossapidon ympärivuotisesta laadusta.</p>	<p>Valmistellaan joukkoliikenteen siirtymistä käyttämään käyttövoimana sähköä ja fossiilittomia polttoaineita. Parannetaan ja lisätään pysäkkikatoksia. Rakennetaan joukkoliikennekaistat Savilahdentielle. Parannetaan kävely- ja pyöräilyväylien palvelutasoa priorisoimalla tärkeimpien väylien kunnossapitoa.</p>	<p>● (etenee suunnitellusti) Toisen polven biodiesel on käytössä osassa liikenteessä ja syksyllä 2021 tulee 13 sähköbussia. Loput kilpailutetun kohteen autot (40 autoa) käyttävät toisen polven biodieseliä.</p> <p>Pysäkkikatoksia parannetaan vuosittain siihen varatulla määrärahalla ja pysäkkikatoksia on toteutettu suunnitellusti. Asemansseudun työt etenevät suunnitellusti. JCDecauxin kanssa on jatkettu yhteistyösopimusta saaden lisää pysäkkikatoksia hoidettavaksi.</p> <p>Kaupunkipyörien käyttöaste oli korkeampi kuin edellisenä vuonna. Kaupunkipyöriä oli käytössä 250 kpl.</p>	<p>Resurssiviisas Kuopio - ohjelma</p>
<p>3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö</p>	<p>Sisällytetään resurssiviisas hankintaprosesseihin koko konsernissa ja koulutetaan henkilökuntaa.</p> <p>Uusiomateriaalien käyttöä lisätään suunnitelmallisesti rakentamisessa.</p>	<p>Sisällytetään resurssiviisas hankintaprosesseihin ja koulutetaan henkilökuntaa.</p> <p>Uusiomateriaalien käyttöä lisätään edelleen suunnitelmallisesti suunnittelussa ja rakentamisessa sekä parannetaan oman henkilökunnan ja yhteistyöyritysten osaamista uusiomateriaalien käytössä.</p>	<p>● (etenee suunnitellusti) Kierrätysmateriaalien hyödyntäminen otetaan huomioon suunnittelussa.</p> <p>On osallistuttu uusiomateriaalien käyttöä edistävään UUMA3- työhön. Savilahdessa on käytetty ensimmäistä kertaa tuhkaa luonnonmateriaalien tilalla. Jättekukon kanssa on pohdittu Heinjoen maankaatopaikan hyödyntämistä uusiomateriaalien käytön osalta.</p> <p>Tulipaikkojen polttopuuhuollossa on hyödynnetty mahdollisuutta hankkia raaka-ainetta lähialueilta kuljetusten vähentämiseksi.</p>	<p>Resurssiviisas Kuopio - ohjelma</p>

				On järjestetty resurssiviisaukoulutuksia.	
3.3. Energiatohokkuus ja uusiutuva energia	Kuljetushankintojen kilpailutuksessa suositaan vähäpäästöisiä käyttövoimia. Ajoneuvohankinnoissa tulee selvittää ensisijaisesti vähäpäästöisten ajoneuvojen hankintamahdollisuus.	Kuljetuspalveluja hankittaessa suositaan vähäpäästöisiä käyttövoimia. Ajoneuvohankinnoissa selvitetään ensisijaisesti vähäpäästöisten ajoneuvojen hankintamahdollisuus.	●	(etenee suunnitellusti) Kilpailutuksissa on edellytetty vähäpäästöisiä käyttövoimia. Yhteiskäyttöauto -selvitys valmistui. Henkilökunnan työmatkoihin suunnattu ensimmäinen yhteiskäyttöinen sähköauto hankittiin loppuvuonna.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
4. UUDISTUVA KUOPIO					
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet		Seuranta 31.12.	Ohjelma
4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen	Henkilöstön työhyvinvointi paranee ja sairauspoissaolot vähenevät kaupunkitasoisesti 15,4 pv/htv tasolle.	Tykytoimintaa ylläpidetään ja kehitetään. Kehitetään henkilöstön moniosaamista.	●	(etenee suunnitellusti) Pandemian vuoksi henkilöstöä on kannustettu omaehtoiseen tykytoimintaan. Yksiköt ovat järjestäneet pienimuotoisia tyhy-tapaamisia ulkotiloissa ja retkeillen. Yhteydenpidon lisäämiseksi on otettu käyttöön Teamsin kautta pidettävät palaverit mm. kahvipalaverit. Sairauspoissaolot ovat vähentyneet palvelualueella.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitetään keskeisen kaupunkialueen osallisuuden ja vaikuttamisen toimintamalleja. Parannetaan kuntalaisviestintää matalan kynnyksen vaikuttamistavoista.	Jatketaan erilaisten osallistamisen menetelmien käyttämistä ja lisätään viestintää. Kehitetään Kohtaamon toimintaa.	●	(etenee suunnitellusti) Asukkaiden osallistamista on jatkettu erilaisin asukaskyselyin. Teams-työskentely on käyttöönotettu laajasti.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

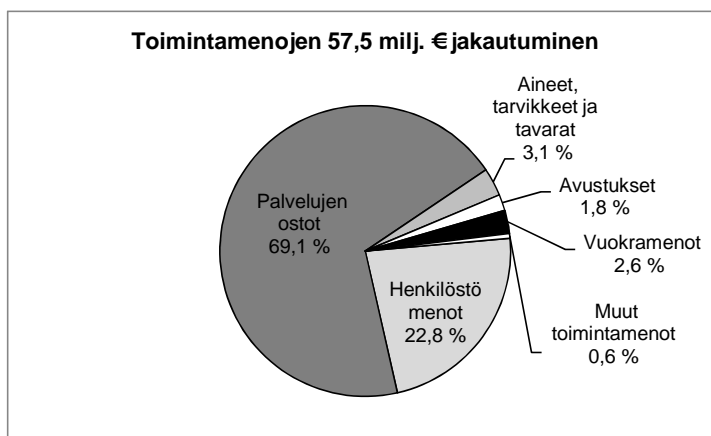
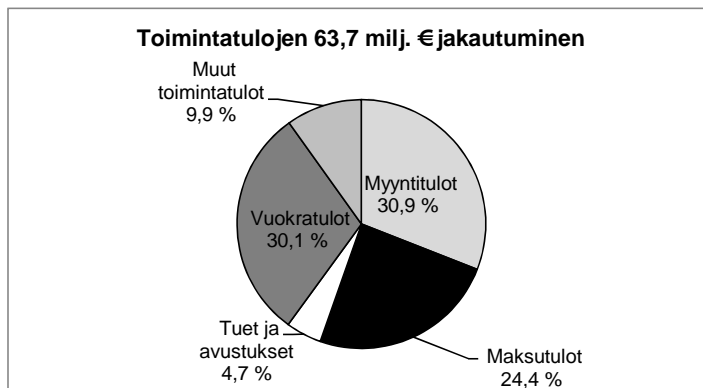
	Kehitetään tiedolla johtamista (tiedon kerääminen, analysointi ja hyödyntäminen) kaupunkitasoisesti, jotta se palvelee paremmin toiminnan, palvelujen ja palveluverkostojen suunnittelua ja seuranta.	Kehitetään tiedolla johtamista.	●	(etenee suunnitellusti) Digitalisaation käytön ja osaamisen tason nousu on ollut etätöiden lisääntyessä merkittävä.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
	Palvelujen saavutettavuuden ja sujuvuuden parantaminen digitalisaation avulla. Laaditaan digitalisaation tiekartta ja viedään eteenpäin toimintaa ja palveluja uudistavia digihankkeita. Parannetaan henkilöstön digitaalista kyvykkyyttä.	Parannetaan sähköisiä palveluja. Edistetään tietomallipohjaista työskentelyä.	●	(etenee suunnitellusti) Yleiskaavojen vientiä tietomallipohjaisiksi on tehty yhteistyössä kaavoituksessa. Asemakaavoituksessa on otettu käyttöön QGIS, johon on siirretty kaikki asemakaavan muutoshakemukset viisivuotissuunnitelmaa varten. Kunnallistekniikan suunnitelmat teetetään mallipohjaisina ja omana työnä enenevässä määrin. Ihmisläheinen palveluverkkosuunnittelu -hanke (DigiPave) on käynnissä. Ensimmäiset sähköiset tonttikaupat on tehty Maanmittauslaitoksen KVP-palvelussa.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
4.3. Kestävä talous	Investointien hankesuunnitteluprosessi uudistetaan.	Investointien suunnitteluprosessi päivitetään. Merkittävistä investoinneista tehdään vaikuttavuus- ja riskiarvioinnit.	■	(etenee hitaasti tai osittain) Rakentamisen ja kunnossapidon näkökannat pyritään huomioimaan jo suunnitteluvaiheessa.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

<p>Selvitetään vaihtoehtoisia investointimalleja kokonaistalous huomioiden investointitason pienentämiseksi.</p>	<p>Selvitetään vaihtoehtoisia investointimalleja.</p>	<p>■ (etenee hitaasti tai osittain) Hankesuunnitteluprosessin uudistus käynnissä kt-suunnittelussa.</p>	<p>Uudistuva Kuopio -ohjelma</p>
<p>Talousarvioon sisältyvä 6 M€n henkilöstömenojen säästötavoite toteutuu.</p> <p>Laaditaan kaupungin talouden tasapainotussuunnitelma suunnittelukaudelle.</p>	<p>Noudatetaan talousarviota.</p>	<p>● (etenee suunnitellusti) Henkilöstömenojen säästötavoite toteutui ja palvelualueen tulos oli talousarviossa arvioutua huomattavasti parempi.</p>	<p>Uudistuva Kuopio -ohjelma</p>

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE
 Palvelualue yhteensä

TULOSLASKELMA

	TOT 2019 1 000 €	KS + M 2020 1 000 €	TOT 2020 1 000 €
Myyntitulot	23 878	20 369	19 691
Maksutulot	6 817	9 335	15 551
Tuet ja avustukset	2 266	1 472	2 962
Vuokratulot	17 999	18 252	19 153
Muut toimintatulot	10 348	6 691	6 303
TOIMINTATULOT	61 308	56 119	63 660
Henkilöstömenot			
Palkat ja palkkiot	-10 270	-10 649	-9 908
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-2 897	-3 003	-2 866
Muut henkilösivukulut	-340	-376	-347
Henkilöstömenot	-13 506	-14 029	-13 121
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot			
Muut palvelujen ostot	-40 047	-41 077	-39 714
Palvelujen ostot	-40 047	-41 077	-39 714
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 012	-1 673	-1 789
Avustukset	-1 298	-1 544	-1 041
Vuokramenot			
Sisäiset vuokrat	-1 345	-1 355	-1 332
Muut vuokrat	-143	-388	-139
Vuokramenot	-1 488	-1 743	-1 471
Muut toimintamenot	-449	-327	-318
TOIMINTAMENOT	-58 800	-60 393	-57 455
TOIMINTAKATE	2 508	-4 274	6 205

Kaupunkiympäristön suunnittelupalvelut

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen 1.1. – 31.12.2020

Toiminta

Kaupunkisuunnittelupalvelujen toiminta vuonna 2020 on ollut pääosin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaista. Koronaepidemia muutti toimintatapoja ja siirryttiin etätöihin, joka onnistui suhteellisen ongelmattomasti.

Keskeiset strategisen maankäytön suunnittelutyöt kuten Vanuvuori ja keskusta ovat edenneet lähes ohjelmointien mukaisesti. Itkonniemi – Vanha asema osayleiskaava valmistui. Palveluverkoston suunnittelun toimintamalli-hankkeeseen saatiin VM:n rahoitusta ja yhteistyöhanke Turun ja Helsingin kaupungin kanssa käynnistyi.

Kuopion kasvutavoitteiden toteutumisen edellyttämät asemakaavatyöt kuten Savilahti ja Kuntolaaksossa Hatsalan ja Savonian alueiden suunnitelmat valmistuivat ohjelmoidusti. Lehtorinteen ja Prismän ympäristön asemakaavat valmistuivat loppuvuodesta. Keskustan täydennysrakentamiskohdista valmistuivat Sampotalo ja Puijonkatu 22.

Kunnallistekniikan suunnittelutyöt ovat edenneet ohjelmointien mukaisesti. Puijon urheilun alueen, Puijon lakialueen, Sammakkolammen ympäristön, Mölymäen ja Savilahden suunnittelu jatkui. Kuntolaaksossa Hatsalan ja Savonian alueiden ja Lehtorinteen infran suunnittelu käynnistyi. Leväsentien Rauhalahdentien risteysalueen saneerauksen suunnittelu jatkui. Hiltulanlahden II vaiheen infran suunnitelmat valmistuivat. Uimarantojen viherpalveluohjelma valmisteltiin ja satama- ja venepaikkaohjelma valmistui. Yhteiskäyttöauto -selvitys ja pyöräväylien opastuksen suunnittelu valmistuivat. Syväniemen yleiskaava-alueen infran suunnittelu käynnistyi.

Koronaviruksen leviämisestä johtuen joukkoliikenteen matkustajamäärät tippuivat oleellisesti. Matkustajamäärät olivat n. 29 % pienemmät kuin edellisellä vuonna. Matkustajamäärä oli 5,2 milj. matkustajaa. Paikallisliikenteessä kilpailutettiin 40 auton kohde. Kilpailun tuloksena kohteisiin saatiin 40 autosta 13 sähköautoa ja loput uusiutuvalla biodieselillä.

Waltin kehittämisessä valmistautuminen tunnistepohjaiseen järjestelmään siirtymiseksi jatkui yhteistyössä LMJ Oy:n ja muiden kaupunkiseutujen kanssa. Tavoitteena on siirtyä tunnistepohjaisuuteen kesällä 2021. ELYn järjestämä liikenne Kuopion työssäkäyntialueella siirtyi Kuopion Walttiin kesäkauden alussa.

Asiakastyytyväisyyskyselyjä jatkettiin ja kaikissa kyselyissä yleisarvosanaksi Viikulle annettiin yli neljä asteikolla 1-5. Kuopion älykäs liikenneinfra -hanke (Källi) käynnistyi ja etenee suunnitellun mukaisesti. Kaupunkipyöriä lisättiin 50 kpl. Pyörien käyttöaste oli pyörien käyttöaikana noin 7 käyttökertaa/pyörä vuorokaudessa.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Joukkoliikenteen lipputulot olivat n. 3 milj. € pienemmät kuin talousarviossa oli arvioitu. Lipputulosten vähenemisen kattamiseen haettiin valtionavustusta. Avustusta saatiin n. 47 %, joka on korvausta koronan aiheuttamista tulon menetyksistä.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen

Tärkeimmät kehityshankkeet etenivät (esim. Savilahti, Aseman seutu), mutta muita tärkeitä hankkeita jouduttiin resurssisyistä lykkäämään.

Henkilöstö otti palkattomia vapaita ja lomarahavapaita säästösyistä.

Sisäistä valvontaa on toteutettu suunnitelman mukaisesti.

Kaupunkisuunnittelupalvelut	2020
1. KASVAVA KUOPIO	

1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Edistetään opiskelu- ja työperäistä muuttoa ja maahanmuuttoa sekä ulkomaalaisten ammattiosaajien sitoutumista alueeseen.	Tarjotaan opiskelijoille harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja.	palvelupäälliköt	☐ (ei statusta) Säästösyistä tapahtuneiden irtisanomisten vuoksi kesäharjoittelijoille ei tarjottu paikkoja edellisten vuosien tapaan. Myös koronapandemia vaikutti harjoittelijoiden palkkaamiseen.	Kasvava Kuopio -ohjelma
Huolehditaan riittävästä ja monipuolisesta yritystonttitarjonnasta	Savilahden alueen, Pienen Neulamäen ja Hepomäen kaavoitusta jatketaan. Kelloniemen osayleiskaavatyötä jatketaan.	kaupunkisuunnittelujohtaja, asemakaavapäällikkö, yleiskaavapäällikkö	☐ (etenee hitaasti tai osittain) Kaavoitustyöohjelmien pääpaino on ollut elinkeinokaavoituksessa.	Kasvava Kuopio -ohjelma
Kehitetään matkailun ja tapahtumien toimintaympäristöä (mm. Puijo, Tahko, Kuopionlahti, Matkustajasatama)	Mahdollistetaan kaavoituksella ja laadukkaalla infran suunnittelulla matkailun ja tapahtumien toimintaympäristöä mm. Puijon, Tahkon, Kuopionlahden ja Maljalahden alueilla sekä kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman laadinnalla.	kaupunkisuunnittelujohtaja, asemakaavapäällikkö, yleiskaavapäällikkö	☒ (etenee suunnitellusti) Puijon tuolihissin ja ympäristö-yleissuunnitelma hyväksytty. Tahkon keskustan maankäytön yleissuunnitelma valmistui. Sen lisäksi Tahkolla oli käynnissä neljä matkailupalvelujen asemakaavan muutoshanketta. Kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman laadintaan saatiin YM:n tukea.	Kasvava Kuopio -ohjelma
Kuopio säilyttää asemansa yritysystävällisten kärkikaupunkien joukossa.	Kaavoitetaan houkuttelevaa ja toimivaa yrittäjyympäristöä.	kaupunkisuunnittelujohtaja, asemakaavapäällikkö, yleiskaavapäällikkö	☐ (etenee hitaasti tai osittain) Logistiikka-alueen kaavoituksen valmistuminen siirtyi luonto- yms. selvitysten vuoksi.	Kasvava Kuopio -ohjelma

				Yrityskaavojen laadintaa jatkettiin resurssihaasteista huolimatta.	
--	--	--	--	--	--

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Innovaatioympäristön synergia toimii ja tukee startup-toimintaa sekä yritysten kansainvälistymistä. Savilahden ICT-ympäristöä rakennetaan avoimeksi ja yritystoimintaa edistäväksi.	Savilahden ICT-ympäristön avoimuus ja yritystoiminnan edistävyys otetaan huomioon kaavoituksessa ja infran suunnittelussa.	kaupunkisuunnittelujohtaja, asemakaavapäällikkö, suunnittelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Huomioitu infran suunnittelussa ja kaavoituksessa.	Kasvava Kuopio -ohjelma

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Viestintää ja edunvalvontaa kehitetään systemaattisesti edelleen (vaikuttamisen kohteet, vaikuttavuusviestintä, yhteistyö)	Osallistutaan 10+ kaupunkien toimintaan ja vaikutetaan mahdollisuuksien mukaan kansallisella sekä kansainvälisellä tasolla.	kaupunkisuunnittelujohtaja, asemakaavapäällikkö, yleiskaavapäällikkö, suunnittelupäällikkö, kaupunginpuutarhuri	● (etenee suunnitellusti) Asemakaavoitus on ottanut aktiivisen vetäjän roolin 10+ kaupunkien kehittämistyössä. Vanhan varikon pohjoisosan alueluovutuskilpailussa valittiin kumppani alueen suunnitteluun ja asemakaavoitukseen. Alueen asemakaavoitus käynnistyi. Vihertoimijoiden 10+ päivät oli tarkoitus pitää Kuopiossa, siirretty vuoteen 2021. Uudelleen valmistelun käynnistämisestä sovittu. MAL-sopimusneuvottelut ovat käynnissä.	Kasvava Kuopio -ohjelma

			Yleiskaavapäälliköiden tapaaminen on siirtynyt koronan vuoksi vuodelle 2021 Jyväskylään, HYMY-hankkeessa ollaan mukana.	
--	--	--	---	--

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kaupunkikeskustan täydennysrakentaminen jatkuu. Aktivoidaan kaupunkikeskustan tapahtumatoimintaa yhdessä järjestöjen kanssa.	Täydennysrakennuskaavojen laadintaa jatketaan kaupunkikeskustan alueella. Torin ympäristön tarinakilpailun kehittämisideoita jatkojalostetaan. Keskustan osayleiskaavan laadintaa jatketaan.	kaupunkisuunnittelujohtaja, asemakaavapäällikkö, yleiskaavapäällikkö ja kaupunginpuutarhuri	 (etenee suunnitellusti) Ruutukaava-alueella oli käynnissä 5 asemakaavahanketta ja torin länsilaidan kehittämisen kaupallinen kehittämissuunnitelma valmistui keväällä ja 2. vaihetta on valmisteltu. Tavoitteena saada keskustan osayleiskaava luonnosvaiheeseen keväälle 2021.	Kasvava Kuopio -ohjelma
Savilahden toteutus etenee suunnitellun mukaisesti. Savilahden tunnettuutta edistetään markkinoinnin ja viestinnän keinoin.	Toteutussuunnittelu tehdään heti lainvoimaisten kaavojen ja katusuunnitelmien sen mahdollistaessa.	kaupunkisuunnittelujohtaja, suunnittelupäällikkö	 (etenee suunnitellusti) Savilahden tontinluovutuskilpailu on ratkennut ja voittajan kanssa on käynnistetty suunnittelutyö. Savilahdentien 1. urakka Valosali ja infran siirrot työn alla, 2. urakan, Hehkun Sydän urakan rakentaja on valittu.	Kasvava Kuopio -ohjelma
2. HYVINVOIVA KUOPIO				

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Mahdollistetaan harrastaminen lapsille ja nuorille mm. siirtämällä harrastamisen	Laaditaan Puijon, Litmasen ja Mölymäen alueiden vapaa-aikaa ja lähiliikuntaa palvelevat	kaupunkisuunnittelujohtaja, asemakaavapäällikkö, yleiskaavapäällikkö,	 (etenee hitaasti tai osittain) Puijon hissien ja ympäristön yleissuunnitelmaluonnos valmis,	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

painopistettä koulupäivän yhteyteen.	suunnitelmat. Osallistutaan Hyvinvoiva Kuopio 2030 -toimenpideohjelman laadintaan.	suunnittelupäällikkö, kaupunginpuutarhuri	<p>Litmasenpuiston yleissuunnitelma eteni.</p> <p>Mölymäen VU-4 alueen yleissuunnitelma valmis.</p> <p>Siikaniemen lisäliikuntatilojen kaavoittaminen aloitettiin.</p> <p>Hyvinvoiva Kuopio – hyvinvointiohjelman toimeenpanevan ryhmän toiminta on käynnissä.</p>	
--------------------------------------	---	--	--	--

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Päihteiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi lisääntyy. Painopiste on erityisesti syrjäytymisuhan alla olevien nuorten hyvinvoinnin edistämässä.	Suunnitellaan innostavaa ja laadukasta ympäristöä ja hyödynnetään luontoympäristöä, jotka vaikuttavat myönteisesti hyvinvointiin ja terveyteen.	kaupunkisuunnittelujohtaja, asemakaavapäällikkö, yleiskaavapäällikkö, suunnittelupäällikkö, kaupunginpuutarhuri	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Viher- ja virkistysaluesuunnittelussa huomioidaan luontoympäristö ja laadukas ympäristösuunnittelu esim. Sammakkolampi ja Kiviniemenranta. Kiviniemenrannan rakentaminen valmistunut. Sammakkolammella suunnitelmat valmiit. Neulamäen Viinaniemen ulkoilureitin yleissuunnitelma on valmistunut.</p> <p>Itkonniemen osayleiskaavassa on huomioitu rannan yhtenäinen virkistysreitti.</p>	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Luonnon saavutettavuutta parannetaan mm. viestinnän keinoin ja kehittämällä luontokohteita ja puistoja	Kävelyreitit, kadut, puistot ja muut yleiset alueet suunnitellaan turvallisuuden ja viihtyvyyden ehdoilla.	kaupunkisuunnittelujohtaja, asemakaavapäällikkö, yleiskaavapäällikkö,	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Huomioidaan viher- ja virkistysaluesuunnittelussa.</p>	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

asukkaiden kohtaamispaikkoina.		suunnittelupäällikkö, kaupunginpuutarhuri	Asukas/käyttäjäkyselyjä järjestetty mm. Lampipuiston ja Luotipuiston leikkipaikkojen osalta sekä Haarakastien korttelleikkipaikan osalta. Neulamäen ja Puijonlaakson lähiöohjelma käynnistyi YM:n avustuksen turvin.	
3. RESURSSIVIISAS KUOPIO				

3.1. Viisas liikkuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Edistetään edelleen etätöön tekemismahdollisuuksia ja vähennetään liikkumistarvetta.	Edistetään etätöyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia.	palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Koronatilanteesta johtuen melkein koko henkilöstö siirtyi etätööhön ja se koettiin toimivaksi sekä tehokkaaksi.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
Edistetään joukkoliikenteen vähäpäästöisyyttä ja parannetaan toimintaedellytyksiä. Huolehditaan kävely- ja pyöräilyväylien kunnossapidon ympärivuotisesta laadusta.	Valmistellaan joukkoliikenteen siirtymistä käyttämään käyttövoimana sähköä ja fossiilittomia polttoaineita. Parannetaan ja lisätään pysäkkikatoksia. Rakennetaan joukkoliikennekaistat Savilahdentielle. Parannetaan kävely- ja pyöräilyväylien palvelutasoa priorisoimalla tärkeimpien väylien kunnossapitoa.	joukkoliikennepäällikkö, suunnittelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Toisen polven biodiesel käytössä osassa liikenteessä ja syksyllä 2021 tulee 13 sähköbussia ja loput kilpailutetun kohteen (40 autoa) käyttää toisen polven biodieseliä. Pysäkkikatoksia parannetaan vuosittain siihen varatulla määrärahalla. Kaupunkipyörien käyttöaste korkeampi kuin vastaavana aikana viime vuonna. Kaupunkipyöriä nyt käytössä 250 kpl. Käyttöaste noin 7 käyttäjää/pyörä/päivä. Ylitti vuoden 2019 käyttöasteen.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
<p>Sisällytetään resurssiviisuus hankintaprosesseihin koko konsernissa ja koulutetaan henkilökunta.</p> <p>Uusiomateriaalien käyttöä lisätään suunnitelmallisesti rakentamisessa.</p>	<p>Sisällytetään resurssiviisuus hankintaprosesseihin ja koulutetaan henkilökuntaa.</p> <p>Uusiomateriaalien ja kestävän ympäristörakentamisen (KESY) käyttöä lisätään edelleen suunnitelmallisesti suunnittelussa ja rakentamisessa sekä parannetaan oman henkilökunnan ja yhteistyöyritysten osaamista uusiomateriaalien käytössä.</p>	kaupunkisuunnittelujohtaja, suunnittelupäällikkö	<p>(etenee suunnitellusti) Uusiomateriaali-hanke, Telkkistentien osa suunnittelussa.</p> <p>Kierrätysmateriaalien hyödyntäminen eri viherkohteiden suunnittelussa.</p> <p>Puutossalmen puupankin hoito- ja käyttösuunnitelma on valmis.</p> <p>Rauhalahden kentän suunnittelussa hyödynnetään uusiomateriaaleja.</p>	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

3.3. Energiatohokkuus ja uusiutuva energia

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
<p>Kuljetushankintojen kilpailutuksessa suositaan vähäpäästöisiä käyttövoimia. Ajoneuvohankinnoissa tulee selvittää ensisijaisesti vähäpäästöisten ajoneuvojen hankintamahdollisuus.</p>	<p>Kuljetuspalveluja hankittaessa suositaan vähäpäästöisiä käyttövoimia. Ajoneuvohankinnoissa selvitetään ensisijaisesti vähäpäästöisten ajoneuvojen hankintamahdollisuus.</p>	joukkoliikennepäällikkö	<p>(etenee suunnitellusti) Kilpailutuksissa on edellytetty vähäpäästöisiä käyttövoimia.</p> <p>Yhteiskäyttöauto -selvitys valmistui.</p> <p>Henkilökunnalle suunnattu sähkökäyttöinen yhteiskäyttöauto hankittiin loppuvuonna 2020.</p>	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
4. UUDISTUVA KUOPIO				

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
---------	--------------	--------------	-----------------	---------

Henkilöstön työhyvinvointi paranee ja sairauspoissaolot vähenevät kaupunkitasoisesti 15,4 pv/htv tasolle.	Tykytoimintaa ylläpidetään ja kehitetään. Kehitetään henkilöstön moniosaamista.	kaupunkisuunnittelujohtaja	 <p>(etenee hitaasti tai osittain) Yksiköt ovat toteuttaneet sovelletusti tykytilaisuuksia koronasta johtuen. Koko kaupunkisuunnittelupalveluissa alkukesään suunniteltua tykypäivää ei voitu toteuttaa koronasta johtuen.</p> <p>Kannustettu yksiköiden väliseen työskentelyyn.</p> <p>Suunnitteluavustajien yhteistyötä vastuualueella on lisätty.</p>	Uudistuva Kuopio -ohjelma
---	---	----------------------------	---	---------------------------

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kehitetään keskeisen kaupunkialueen osallisuuden ja vaikuttamisen toimintamalleja. Parannetaan kuntalaisviestintää matalan kynnyksen vaikuttamistavoista.	Jatketaan erilaisten osallistamisen menetelmien käyttämistä ja lisätään viestintää.	kaupunkisuunnittelujohtaja, palvelupäälliköt, kaupunginpuutarhuri	 <p>(etenee suunnitellusti) Asukaskyselyjä järjestetty mm. Lampipuisto, Luotipuisto ja kesäkuukot sekä Haarakastien korttelileikkiapaikan osalta.</p> <p>Teams-työskentelyn käyttöönotto laajasti (mm. yleisötilaisuudet, kkp:n luentosarjan 1. osa)</p>	Uudistuva Kuopio -ohjelma
Palvelujen saavutettavuuden ja sujuvuuden parantaminen digitalisaation avulla. Laaditaan digitalisaation tiekartta ja viedään eteenpäin toimintaa ja palveluja uudistavia digihankkeita. Parannetaan henkilöstön digitaalista kyvykkyyttä.	Kaikki käynnistyvät kunnallistekniset suunnitelmat tehdään lähtökohtaisesti mallipohjaisina. Ollaan mukana Fiksu-kaavoitusohjelmien kehittämisessä sekä jatketaan tietomallipohjaista työskentelyä.	kaupunkisuunnittelujohtaja, asemakaavapäällikkö, yleiskaavapäällikkö, suunnittelupäällikkö, kaupunginpuutarhuri	 <p>(etenee suunnitellusti) Yleiskaavojen vientiä tietomallipohjaisiksi on tehty yhteistyössä kaavoituksessa.</p> <p>Asemakaavoituksessa QGISin käyttöönotto, johon on siirretty kaikki asemakaavan muutoshakemukset 5-vuotissuunnitelmaa varten.</p> <p>IDK-hanke on käynnissä.</p> <p>Kunnallistekniikan suunnitelmat</p>	Uudistuva Kuopio -ohjelma

			teetetään mallipohjaisina ja omana työnä enenevässä määrin. Ihmisläheinen palveluverkkosuunnittelu-hanke on käynnissä (DigiPave).	
--	--	--	--	--

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Investointien hankesuunnitteluprosessi uudistetaan.	Hankesuunnittelua tehostetaan ja tavoitteiden toteutettavuus pyritään arvioimaan paremmin. Ollaan mukana investointien suunnitteluprosessin päivityksessä.	suunnittelupäällikkö, kaupunginpuutarhuri	● (etenee suunnitellusti) Hankesuunnitteluprosessin uudistus käynnissä kt-suunnittelussa.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

Rakentamisen ja kunnossapidon palvelut

Kaupungininsinööri Ismo Heikkinen

Toiminta

Rakentamisen ja kunnossapidon palvelujen osalta vuosi on edennyt koronaa lukuun ottamatta normaalisti.

Investointien osalta kaikki tärkeimmät kohteet ovat edenneet aikataulussa. Osa hankkeista jatkui vuodesta 2019, muut hankkeet käynnistettiin vuoden alkupuoliskolla joko kilpailutukseen, puitesopimukseen tai kuntateknikkaliikelaitokselta tapahtuvaan suorahankintaan perustuen. Osa hankkeista jatkuu vuodelle 2021. Vuoden 2021 isoin käynnistytävä hanke ”Hehkun Sydän” Savilahdessa ilmoitettiin julkisten hankintojen tietokantaan loppuvuodesta 2020.

Kunnossapidon osalta talvi 2019-2020 oli vähäluminen. Tämä mahdollisti hiekanpoiston käynnistämisen keväällä 2020 aikaisemmin aiempiin keväisiin verrattuna. Tämä vaikutti positiivisesti katupölytilanteeseen ja sen arvioidaan helpottaneen hengitystiesairauksien oireita (mm. korona- ja astmapotilaat). Tosin liikennemäärät pienentyivät kevään aikana saman aikaisesti. Hiekanpoiston aikaistamisesta saatiin paljon positiivista palautetta. Kunnossapidon uudelleenpäälystysohjelma vietiin kesän aikana läpi suunnitellusti. Pohjoisen kunnossapitoalueen alueurakka valmisteltiin kilpailutusta varten ja julkaistiin julkisten hankintojen tietokannassa vuoden 2020 lopussa.

Koronatilanne perui käytännössä kaikki kevään ja alkukesän tapahtumat. Vähitellen tilanne palani lähes normaaliksi. Syksyllä ulkona pidetyt opiskelijatapahtumat lisääntyivät, osa kuitenkin lopulta peruttiin. Kevään ja kesän aikana alueiden roskaantuminen lisääntyi ja ilkeävaltaa esiintyi aikaisempaa enemmän. Tämä lisäsi puhtaanapito- ja korjauskustannuksia. Maksujen helpottamisesta on keskusteltu mm. mainostajien ja vuokralaisten kanssa. Pääsääntöisesti on myönnetty lisää maksuaikaa. Myös joillekin yritysten hulevesimaksuille annettiin lisää maksuaikaa.

Jätehuollon viranomaispalveluissa selvitettiin asiakaspalvelun ja sidosryhmäyhteistyön toimivuutta kyselyin. Jätelautakunnan asiakaspalvelun ja viestinnän kehittämiseksi uudistettiin jätelautakunnan ilme, materiaalit ja verkkosivusto. Sähköisen asioinnin käyttömahdollisuuksia laajennettiin ja asiakkaiden jätehuoltoa koskevien hakemusten käsittelyä nopeutettiin prosessiin tehdyillä muutoksilla. Jätehuollon seurannassa painopisteenä oli jätelimppojen asianmukaisuuden läpikäynti, joka jatkuu vielä vuonna 2021. Asuin- ja vapaa-ajan rakennusten jätehuollon liittymisvelvoitteen seuranta tehtiin entiseen tapaan. Lisäksi käytiin läpi taloyhtiöiden hyötyjätteiden keräyksen määräysten mukaisuus. Hyötyjätteiden kuljetusalue sekä päivitykset sekajätteen kuljetusalueeseen määriteltiin ja kuljetusalueet hyväksyttiin jätelautakunnassa.

Henkilöstö siirtyi koronatilanteen takia keväällä lähes kokonaisuudessaan etätööhön. Etätööhön siirtyminen sujui hyvin, eikä siirtymisen osalta ole kohdattu merkittäviä ongelmia.

Kesälomien jälkeen osa henkilöstöstä palasi töihin ja teki osan töistä kotoa käsin käyden välillä työpaikalla. Työt ovat oikeastaan vain lisääntyneet mm. muutosten takia.

Olenaiset poikkeamat talousarvioon

Koronatilanne tulee jonkin verran vaikuttamaan tuloihin. Mm. katuvaltausten ja katualueella olevien mainosten osalta on pyydetty maksuhojennuksia. Yritysten osalta on hulevesimaksuista tullut maksuhojennuspyyntöjä. Vuokratulot ovat jossain määrin pienentyneet mm. tapahtumien peruuntumisen ja siirtymisen vuoksi.

Eräät urakoitsijat ovat ilmoittaneet, että koronaviruksen aiheuttamat häiriöt (mahdolliset materiaalitoimitusten viiveet) voivat vaikuttaa urakkasuoritukseen niin, että urakat myöhästyisivät. Vain Lippumäen skeitti-parkkityömaan tiedetään vaatineen lisäaikaa koronatilan-teen takia, kun ulkomaisten erikoisosaajien saapuminen viivästyi parilla viikolla. Työmailla on noudatettu täsmällisesti koronaohjeita.

Investointien osalta työt etenivät pääsääntöisesti suunnitellusti.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen

Koronaseikkoihin liittyen talouden toteutumisessa oli vuoden aikana omat riskinsä, mutta jotka eivät vuoden 2020 aikana toteutuneet. Urakoiden osalta häiriöt voivat edelleen aiheuttaa viivästyksiä.

Henkilöstön siirtyminen etätöihin sujui vaivattomasti. Jatkossa etätyöjaksamisesta on pidettävä huolta, toivottavasti tähän löytyy keinoja myös kaupungin henkilöstöhallinnosta.

Tavoitteiden ja palvelutason sopeuttaminen on tehty hyvin koronatilanteesta huolimatta.

Talouden seurannan ja raportoinnin kehittämisen osalta on sopeuduttu hyvin uuteen 3 kk raportointijaksoon.

Hulevesilaskutuksen osalta vuoden 2020 laskut lähtivät heti tammikuussa 2021 eteenpäin. Tavoitteena on vuoden 2021 aikana, että loppuvuodesta saadaan myös vuoden 2021 laskut hoidettua.

Kärkihankkeiden (Savilahti, Kuopionlahti, Puijo, Asemanseutu) etenevät hieman epäsuhtaisesti. Rakentamisen osuus etenee kuitenkin aikataulussa suunnittelun etenemistä peilaen.

Savilahdentien Valosali-urakan (väli Sarastuskaari-Neulaniementie, Sarastuskaaren sillat) hankinnasta teki entinen allianssikumppani GRK Infra Oy valituksen markkinaoikeuteen keväällä 2020. Markkinaoikeus jätti päätöksessään marraskuussa 2020 valituksen tutkimatta ja velvoitti yrityksen maksamaan kaupungin oikeudenkäyntikulut. Päätös on lainvoimainen ja yritys on suorittanut oikeudenkäyntikulut kaupungille.

Varamieskäytäntöjä on kehitetty vuoden 2020 aikana. Lisääntyneiden poissaolojen (palkattomat vapaat, lomarahavapaat) aikoina on myös hoidettu se, että asiat etenevät suunnitellusti.

Mestar Kuopio Oy:n roolista laadittiin selvitys ja sen pohjalta lautakunta käsitteli asiaa. Mestarin kanssa on tehty rakentamista (ja osin kunnossapitoa) koskeva puitesopimus, joka otetaan uusien urakoiden osalta käyttöön heti vuoden 2021 alusta.

Ylikunnallisen vesihuolto-yhtiön osalta saatiin yhteistyösopimusluonnos melkein valmiiksi, tavoitteena saada allekirjoitettua vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä.

Itsearviointit on tehty kaikkien prosessien osalta ja kehityskeskustelut on pääsääntöisesti pidetty.

Rakentamisen ja kunnossapidon palvelut	2020
1. KASVAVA KUOPIO	

1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Edistetään opiskelu- ja työperäistä muuttoa ja maahanmuuttoa sekä ulkomaalaisten ammattiosaajien sitoutumista alueeseen.	Tarjotaan harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja kotimaisille ja Kuopiossa opiskeleville ulkomaisille opiskelijoille.		● (etenee suunnitellusti) Kesän aikana kunnossapidossa oli kaksi kotimaista harjoittelijaa.	Kasvava Kuopio - ohjelma
Huolehditaan riittävästä ja monipuolisesta yritystonttitarjonnasta	Tonttitarjonnan osalta kunnallistekniikan rakentaminen yritystonteille, tarvittaessa tonttien esirakentaminen ja osallistuminen yritystonttialueiden suunnitteluun. Vuoden 2020 aikana eteenpäin vietäviä kohteita ovat ainakin Savilahden alue ja Matkuksen logistiikka-alue.		■ (etenee hitaasti tai osittain) Savilahden osalta asia on edennyt suunnitellusti. Matkuksen logistiikka-alueen osalta on alueen asemakaavoitus viivästynyt.	Kasvava Kuopio - ohjelma
Kehitetään matkailun ja tapahtumien toimintaympäristöä (mm. Puijo, Tahko, Kuopionlahti, Matkustajasatama)	Matkailun toimintaympäristön kehittämisalueiden osalta osallistutaan niin suunnitteluun kuin alueiden toteutukseen (Kuopionlahti, Maljalahti, Puijo, Tahko).		● (etenee suunnitellusti) Osallistuttu suunnitteluun ja toteutukseen Kuopionlahden, Maljalahden, Puijon ja Tahkon osalta.	Kasvava Kuopio - ohjelma
Kuopio säilyttää asemansa yritysystävällisten kärkikaupunkien joukossa.	Selvitetään Mestarin asema ja siltä hankittavien palvelujen laajuus suhteessa kaupunkiympäristön palvelualueeseen ja konserniyhteisöihin. Arvioidaan muiden yritysten ja yhteisöjen hyödyntämistä palvelujentarjoajina ja palvelujen kehittämiskumppaneina. Jatketaan toriselvityksen laatimista tavoitteena löytää toimijoita		● (etenee suunnitellusti) Rakentamisen ja kunnossapidon hankintoihin liittyvä selvitys on tehty. Kuntatekniikkaliikelaitoksen kanssa on pidetty useita palaverieita, joissa keskusteltu yhteistyömuodoista jatkossa. Näiden pohjalta on Mestar Kuopion kanssa tehty rakentamista koskeva puitesopimus, joka on hyväksytty lautakunnassa.	Kasvava Kuopio - ohjelma

	maaseututoreille (Juankoski, Nilsiä, Maaninka, Karttula ja Vehmersalmi).			Maaseututorien osalta on tehty tiedusteluja mahdollisista toimijoista.	
--	--	--	--	--	--

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Innovaatioympäristön synergia toimii ja tukee startup-toimintaa sekä yritysten kansainvälistymistä. Savilahden ICT-ympäristöä rakennetaan avoimeksi ja yritystoimintaa edistäväksi.	Savilahdessa aloitetaan Savilahdentien saneeraus Neulamäentieltä keskustan suuntaan ja Savilahden alueen rakentamisessa otetaan huomioon ICT-ympäristön kehittäminen mm. toteuttamalla muun infran ohessa mikroputkiverkostoa. Savilahdentie toimii myös tietomallikohteena rakentamisessa ja kunnossapidossa.		 (etenee suunnitellusti) Savilahdentien saneeraus on jatkunut Valosalu-urakalla. Tässä yhteydessä toteutetaan myös älykästä ICT-ympäristöä mikroputkiverkoston avulla. Hehkun Sydän- urakkaa on valmisteltu ja julkaistu se julkisten hankintojen tietokannassa.	Kasvava Kuopio - ohjelma

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Viestintää ja edunvalvontaa kehitetään systemaattisesti edelleen (vaikuttamisen kohteet, vaikuttavuusviestintä, yhteistyö)	Ollaan aktiivisena toimijana mm. KEHTO-foorumissa ja kollegaverkostoissa. Jatketaan yhteistyötä tärkeiden kumppanien (mm. ely-keskus, kaupungin omistamat yhtiöt) kanssa.		 (etenee suunnitellusti) Jatkettu aktiivista roolia KEHTO-foorumissa ja muissa yhteistyöverkostoissa koronatilanteesta huolimatta.	Kasvava Kuopio - ohjelma

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kaupunkikeskustan täydennysrakentaminen jatkuu. Aktivoidaan kaupunkikeskustan	Osallistutaan omalta osaltaan keskustan täydennysrakentamiseen mm. saneeraamalla liikenne- ja hulevesiverkostoa.		 (etenee suunnitellusti) Täydennysrakentamiskohteet toteutuneet suunnitellusti. Katuvaltauksista pidetty huolta. Infran kunnan heikkenemistä	Kasvava Kuopio - ohjelma

tapahtumatoimintaa yhdessä järjestöjen kanssa.	Hoidetaan katujen ja yleisten alueiden valtaukset tehokkaasti ja pidetään huolta oman infran kunnan säilymisestä tässä yhteydessä.		hidastetaan mm. optimoidun uudelleenpäälystysohjelman avulla.	
Savilahden toteutus etenee suunnitellun mukaisesti. Savilahden tunnettuutta edistetään markkinoinnin ja viestinnän keinoin.	Savilahden alueella Savilahdentien saneeraus lähtee käyntiin. Sarastuskaaren ja siihen liittyvien katujen ja kunnallistekniikan toteuttaminen yhteisrakentamisena. Savilahden moottoritierampin toteutuksen aloittaminen verkostosiirroilla. Ollaan mukana Savilahden alueen markkinoinnissa ja viestinnässä.		● (etenee suunnitellusti) Savilahden työt ovat käynnissä ja etenevät suunnitellusti.	Kasvava Kuopio -ohjelma
2. HYVINVOIVA KUOPIO				

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Mahdollistetaan harrastaminen lapsille ja nuorille mm. siirtämällä harrastamisen painopistettä koulupäivän yhteyteen.	Hoidetaan ja kehitetään liikenneverkostoa mm. jalankulun ja pyöräilyn osalta. Huolehditaan leikkikenttien rakentamisesta, peruskorjauksista ja kunnossapidosta. Talkootoiminnalla saadaan toteutettua yhteisiä kokoontumispaikkoja, osuus tärkeä erityisesti maaseutualueilla.		● (etenee suunnitellusti) Kävelyn ja pyöräilyn verkostoa kuten myös leikkipaikkaverkostoa on hoidettu ja kehitetty. Talkoorahaa jaettu aikaisempien käytäntöjen mukaisesti.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
---------	--------------	--------------	-----------------	---------

Päihneiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi lisääntyy. Painopiste on erityisesti syrjäytymisuhan alla olevien nuorten hyvinvoinnin edistämässä.	Talkootoiminnalla saadaan toteutettua yhteisiä kokoontumispaikkoja, osuus tärkeää erityisesti maaseutualueilla.		● (etenee suunnitellusti) Talkootoimintaa ylläpidetty ja sitä markkinoitu.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
---	---	--	---	----------------------------

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Luonnon saavutettavuutta parannetaan mm. viestinnän keinoin ja kehittämällä luontokohteita ja puistoja asukkaiden kohtaamispaikkoina.	Ollaan mukana toteuttamassa investointeja luontokohteissa. Hoidetaan puistoja siten, että liikkuminen niissä helpottuu mm. raivausohjelman avulla. Paikkojen viestinnässä on huomioitu viime aikoina paikkojen kyltitykset. Tätä työtä jatketaan.		● (etenee suunnitellusti) On oltu mukana luontokohdeinvestoinneissa ja raivauksissa.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
3. RESURSSIVIISAS KUOPIO				

3.1. Viisas liikkuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Edistetään edelleen etätyön tekemismahdollisuuksia ja vähennetään liikkumistarvetta.	Järjestetään etätyömahdollisuudet kaikille, joille työ sen mahdollistaa.		● (etenee suunnitellusti) Koronatilanteen takia lähes kaikki siirtyneet ainakin osittain etätyökäytäntöihin.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
Edistetään joukkoliikenteen vähäpäästöisyyttä ja parannetaan toimintaedellytyksiä. Huolehditaan kävely- ja pyöräilyväylien kunnossapidon ympärivuotisesta laadusta.	Parannetaan ja lisätään pysäkkikatoksia yhdessä joukkoliikennepalveluiden ja yhteistyöyritysten kanssa. Asemansseudulla edistetään joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn asemaa ajantasaisen joukkoliikenteen informaationjärjestelmän toteutuksella		● (etenee suunnitellusti) Pysäkkikatoksia toteutettu suunnitellusti. Asemansseudun työt etenevät suunnitellusti. JCDecauxin kanssa jatkettu yhteistyösopimusta saaden lisää pysäkkikatoksia hoidettavaksi.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

	<p>ja Matkaajanpolun rakentamisella.</p> <p>Rakennetaan joukkoliikennekaistat sekä parannetaan jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä Savilahdentiellä.</p> <p>Selvitetään palvelutason parantamista kävely- ja pyöräilyväylillä priorisoimalla tärkeimpien väylien hoitoa.</p>				
--	--	--	--	--	--

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
<p>Sisällytetään resurssiviisautta hankintaprosesseihin koko konsernissa ja koulutetaan henkilökunta.</p> <p>Uusiomateriaalien käyttöä lisätään suunnitelmallisesti rakentamisessa.</p>	<p>Edistetään hankintojen resurssiviisautta yhteistyössä sidosryhmien kanssa koulutusten avulla.</p> <p>Osallistutaan resurssiviisaisiin hankintaprosesseihin.</p> <p>Uusiomateriaalien käyttöä lisätään suunnitelmallisesti rakennuskohteissa. Parannetaan oman henkilökunnan ja yhteistyöyritysten osaamista uusiomateriaalien käytön osalta. Ollaan mukana käytön suunnittelussa.</p>		<p> (etenee suunnitellusti) Osallistuttu uusiomateriaalien käyttöä edistävään UUMA3- työhön. valmisteltu osallistumista UUMA4-hankkeeseen. Savilahdessa käytetty ensimmäistä kertaa tuhkaa luonnonmateriaalien tilalla. Jättekukon kanssa pohdittu Heinjoen maankaatopaikan hyödyntämistä uusiomateriaalien käytön osalta.</p>	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

3.3. Energiatohkeus ja uusiutuva energia

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
<p>Kuljetushankintojen kilpailutuksessa suositaan vähäpäästöisiä käyttövoimia. Ajoneuvohankinnoissa tulee selvittää ensisijaisesti</p>	<p>Mahdollisissa ajoneuvohankinnoissa tulee selvittää ensisijaisesti vähäpäästöisten ajoneuvojen hankintamahdollisuus.</p>		<p> (ei etene / ei alkanut)</p>	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

vähäpäästöisten ajoneuvojen hankintamahdollisuus.				
4. UUDISTUVA KUOPIO				

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Henkilöstön työhyvinvointi paranee ja sairauspoissaolot vähenevät kaupunkitasoisesti 15,4 pv/htv tasolle.	Vastuualueella pidetään huolta avoimesta viestinnästä. Sairauspoissaoloihin reagoidaan tarvittaessa nopeasti.		 (etenee suunnitellusti) Viestintää pyritty harrastamaan aktiivisesti koronatilanteesta huolimatta.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kehitetään keskeisen kaupunkialueen osallisuuden ja vaikuttamisen toimintamalleja. Parannetaan kuntalaisviestintää matalan kynnyksen vaikuttamistavoista.	Selvitetään kunnossapitoluokitusten ajantasaisuutta keskeisellä kaupunkialueella osallistaen samalla asukkaita. Ollaan mukana "Tiedolla johtaminen"-hankkeessa.		 (etenee hitaasti tai osittain) Kunnossapidon selvitystyö siirtynyt koronatilanteen takia.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
Palvelujen saavutettavuuden ja sujuvuuden parantaminen digitalisaation avulla. Laaditaan digitalisaation tiekartta ja viedään eteenpäin toimintaa ja palveluja uudistavia digihankkeita. Parannetaan henkilöstön digitaalista kyvykkyyttä.	Pidetään huolta henkilöstön asianmukaisesta koulutuksesta. Työntekijöiden digitaalista osaamista parannetaan. Uudistetaan jätelautakunnan verkkosivut saavutettavuusvaatimukset huomioon ottaen, laajennetaan sähköisen asiointin käyttömahdollisuuksia ja		 (etenee hitaasti tai osittain) Jätelautakunnan verkostosivut on uudistettu saavutettavuusvaatimukset huomioiden. Sähköisen asiointin käyttöalaa on laajennettu asiakkaiden toiveiden mukaisesti. Asiakkaita on ohjattu sähköiseen asiointiin ja hakemusten käsittelyprosessi on muutettu kokonaan sähköiseksi, mikä on sujuvoittanut ja nopeuttanut asioiden käsittelyä.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

	edistetään sähköisen asioinnin käyttöä.		Koronatilanteen takia koulutustavoitteet eivät välttämättä toteudu.	
--	---	--	---	--

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Investointien hankesuunnitteluprosessi uudistetaan.	Investointien hankesuunnitteluprosessin läpikäynti, samalla tehdään tarkastelua kustannusten hallinnan ja aikatauluarvioinnin mukaan, keskeisenä kohteena hankesuunnittelussa muodostuvan kustannusarvion pitävyyteen toteutussuunnitteluvaiheessa. Yritetään saada laajemmin rakentamisen ja kunnossapidon näkökannat jo suunnitteluvaiheessa huomioitaviksi.		■ (etenee hitaasti tai osittain) On yritetty saada laajemmin rakentamisen ja kunnossapidon näkökannat jo suunnitteluvaiheessa huomioitaviksi. Menestys on ollut vaihtelevaa.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
Selvitetään vaihtoehtoisia investointimalleja kokonaistalouden huomioiden investointitasoa pienentämiseksi.	Selvitetään, voidaanko osaa eilakisäätöisestä toiminnasta hoitaa muulla tavalla (esim. satamatoiminta, viljelypalstat). Selvitetään kunnossapitotoimintojen osalta, voidaanko kolmatta sektoria käyttää paremmin yhteistyökumppanina.		■ (etenee hitaasti tai osittain) Viljelypalstojen osalta selvitetty siirtämistä kolmannelle sektorille. Sopivaa toimijaa ei ole löydetty.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

Maaomaisuuden hallintapalvelut

Kiinteistöjohtaja Lauri Lytsy

Toiminta

Kuopion asuntorakentaminen on jatkunut vilkkaana. Vuonna 2020 asuntoja valmistui selvästi edellisvuotta enemmän, yhteensä noin 1 330 asuntoa. Uudet asunnot sijoituivat suurelta osin keskusta (noin 450 asuntoa) ja Saaristokaupunkiin (noin 400 asuntoa), joiden lisäksi Mölymäen ensimmäiset uudet kerrostalokohteet myös valmistuivat. Asuntotuotanto oli hyvin monipuolista, vaikka kohtuuhintaisen tuotannon määrä (28 %) jäi hieman tavoitteista. Vuoden 2020 lopulla käynnistyi Kuopion kahden ensimmäisen puukerrostalokohteen rakentaminen Keilanrinteen ja Julkulan alueille. Korkeaa asuntotuotannon tasoa voidaan ennustaa myös kuluvalla vuodelle viime vuonna myönnettyjen lupien perusteella.

Keskusta-alueen kehityshankkeiden toteutusta on edistetty sopimusten avulla. Asemanseudun rakentaminen etenee aikataulussa. Keskusta-alueella on käynnissä runsaasti kaavahankkeita, jotka edellyttävät maankäytösopimusneuvotteluja. Neuvottelutulokset saavutettiin Sampotalon, Puijonkatu 22:n, Luistelijantie 4:n, Opistotien, Prismän ja Lehtorinteen kaavahankkeissa.

Maanhankintaa on jatkettu kaupungin tulevilla kasvualueilla. Neuvotteluiden kohteena ovat olleet Vanuvuoressa, Ranta-Toivalassa ja Tahkolla sijaitsevat maa-alueet. Juankoskelta ja Melalahdesta on hankittu laajoja yleisiä alueita kaupungin omistukseen. Hiltulanlahdessa omakotitonttien luovutus eteni uuteen vaiheeseen Vaittilan alueelle.

Rakennusten 3D-mallintamista on jatkettu laserkeilausaineistoa ja kuvauslennokkiaineistoa hyödyntäen. 3D-mallintamista ja kartoitusta varten vuonna 2019 hankittu miehittämätön ilma-aluksen (drone) käyttökohteita laajennettiin vuonna 2020. Drone-kuvauksilla tuettiin mm. infrarakentamishankkeiden etenemistä ja työmaaseurantaa Savilahden rakentuissa katukohteissa. Tietomallipohjaisen toiminnan edistämistä jatkettiin tietomallikoordinaattorin vetämänä. Vuonna 2020 paikkatietopalveluissa jatkettiin useiden kunnallisteknisten rakennushankkeiden tiedonhallinnan kehittämistä sekä lähtötietojen keräämisen sujuvoittamista.

Metsät ja vesialueet osalta hakkuut ovat toteutuneet suunnitelmien mukaisesti. Metsätietojärjestelmä on uusittu aiemman metsätietojärjestelmän poistuttua käytöstä. Valitukset ovat viivästyttäneet moottorikelkka-reittien virallistamista, mutta virallistaminen kuitenkin etenee koko ajan.

Ulkoilu- ja virkistyspalveluiden kysyntä on jatkunut koko vuoden vilkkaana koronaviruksen aiheuttaman ulkoilubuumin vuoksi. Erityisesti lähialueen laavuilla ja muilla nuotiopaikoilla virkistyspalveluiden kysyntä on ollut erittäin vilkasta ja muuallakin aiempaa vilkkaampaa.

Osoitejärjestelmän perusparannusta on jatkettu vuoden 2020 aikana ja se vaatii työaikaresursseja myös vuonna 2021.

Kulunut vuosi on ollut rakennusvalvontamittausten osalta kiireinen. Rakennuspaikan merkitsemisiä tehtiin koronasta huolimatta ennätysmäärä verrattuna edelliseen 20 vuoteen.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Maankäytösopimuskorvausten osalta tavoitteet ylittyivät merkittävästi, koska useiden vuosien neuvotteluja vaatineita sopimuksia on saatu päätökseen. Merkittävän suuret sopimuskorvaukset mainituista sopimuksista siirtyivät vuodelta 2019 vuodelle 2020, mikä vaikutti positiivisesti vuoden 2020 maankäytösopimustuloihin. Myyntivoitot toteutuivat lähes talousarvion mukaisina. Koronavirusepidemian aiheuttamasta epävakasta markkinatilanteesta johtuen myyntivoittojen toteutumiseen sisältyi riski, joka ei kuitenkaan konkretisoitunut.

Poikkeusolot vaikuttavat myös maanvuokrakertymään, koska yrityksillä oli mahdollisuus hakea vuokrahuojennus perustellusta syystä. Hakemusten määrä ja sen myötä vaikutus maanvuokriin jäi vähäiseksi. Maanvuokrakertymä toteutui talousarvioon verrattuna suurempana.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen

- 1) Talouden sopeutustoimissa onnistuminen ja henkilöstövaikutuksiin varautuminen peruspalvelujen toimivuus ja työhyvinvointi huomioiden

Maaomaisuuden henkilöstö on osallistunut talouden sopeuttamistoimiin kiitettävän aktiivisesti. Henkilöstön kanssa tehtiin mittava työ henkilöstösuunnitelman päivittämiseksi ja tehtävien uudelleen järjestämiseksi. Työn avulla pystyttiin tunnistamaan ydintehtävät ja mahdolliset säästökohteet. Palvelutuotanto ja työn tehokkuus on pystytty pitämään hyvällä tasolla. Talouden sopeuttamistoimet näkyvät väistämättä palvelutuotannossa.

Talouden seurantaan kiinnitetään huomiota vakiintuneen käytännön mukaisesti kuukausiseurannan ja osavuositarkastusten kautta. Henkilöstön työhyvinvointiin on kiinnitetty erityistä huomiota koronatilanteen aiheuttaman poikkeustilanteen aikana lisäämällä ohjeistusta ja yhteydenpitoa käytettävissä olevilla välineillä (Teams, puhelut, sähköpostit).

- 2) Kehittämishankkeiden etenemisen vaikutukset strategisten tavoitteiden toteutumiseen sekä mahdolliset muutokset/poikkeamat hankkeiden etenemisessä

Savilahden ja Asemanseudun kehityshankkeita on saatu edistettyä sopimustoiminnalla suunnitelman mukaisesti. Kuopionlahden kehittämissuunnitelmassa vaikea taloustilanne on hidastanut hankkeen etenemistä. Neuvotteluja jatketaan vuoden 2021 aikana.

- 3) Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käytännöt toimintayksikötasolla (ml. ohjeiden noudattaminen ja epäkohtiin puuttuminen)

Maaomaisuuteen liittyvien tulo-odotusten toteutuminen on aina riskitekijä. Myyntivoittoja ja maankäyttösopimustuloja tuottavien hankkeiden toteutuminen ja eteneminen aikataulussa ei koskaan ole täysin varmaa. Suurimpina vaikuttavina tekijöinä on hankkeeseen liittyvien osapuolien taloudellinen asema ja yleinen markkinatilanne. Vuoden 2020 osalta riskit eivät toteutuneet, vaan tulo-odotukset toteutuivat talousarvion mukaisesti.

Sopimustuotannossa sopimusten ehtoja tarkennetaan koko ajan, jotta toteutumiseen liittyvät riskit minimoitaisiin. Rakennushankkeet etenkin saneerauksissa ja täydennysrakentamisessa ovat aina yksilöitä eikä yllätyksiltä voida täysin välttyä.

Maaomaisuuden hallintapalvelut			2020
1. KASVAVA KUOPIO			

1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyyssympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Edistetään opiskelu- ja työperäistä muuttoa ja maahanmuuttoa sekä ulkomaalaisten ammattiosaajien sitoutumista alueeseen.	Tarjotaan opiskelijoille harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja.		✓ (valmis) Harjoittelumahdollisuus pystyttiin tarjoamaan kahdelle opiskelijalle ja kesätyöpaikka kuudelle koululaiselle.	Kasvava Kuopio -ohjelma
Huolehditaan riittävästä ja monipuolisesta yritystonttitarjonnasta.	Maaomaisuuden hallintapalvelut edistää toiminnallaan riittävää ja monipuolista yritystonttitarjontaa.		● (etenee suunnitellusti) Metsähallituksen kanssa on käyty neuvotteluja Pienen-Neulamäen jatkoalueen käyttöönottoa edistävistä toimenpiteistä. Uusien kaava-alueiden käyttöönottoa on edistetty sopimusneuvotteluilla.	Kasvava Kuopio -ohjelma
Kehitetään matkailun ja tapahtumien toimintaympäristöä (mm. Puijo, Tahko, Kuopionlahti, Matkustajasatama).	Edistetään Puijon, Tahkon, Kuopionlahden ja Maljalahden matkailullista kehittämistä tekemällä sopimuksia maankäytöstä matkailuyrittäjien kanssa. Jatketaan moottorikelkkareitistön virallistamista mm. Kuopio-Tahko-välillä ja muuallakin maakunnallisen reististön aikaansaamiseksi.		● (etenee suunnitellusti) Edistetään moottorikelkkareittien virallistamista rakentamalla moottorikelkkareitti välillä Varpaisjärventie-Anna-Marintie (Kuopio-Tahko-välillä). Osarahoitettu Tahkon kyläyhdistyksen Leader-hanketta Tahkon Tähdet -reitit rakentamiseksi. On hyväksytty Puijo Peak Oy:n osahankkeita Puijolla.	Kasvava Kuopio -ohjelma
Kuopio säilyttää asemansa yritystonttien kärkeä kaupunkien joukossa.	Neuvotellaan kaavoitushankkeisiin liittyvät maankäyttösopimukset hankkeiden aikataulujen puitteissa.		● (etenee suunnitellusti) Maankäyttösopimuksia on neuvoteltu ja tehty useissa asemakaavan muutoshankkeissa, mm. yliopiston ja Savonia-ammattikorkeakoulun tontteja koskien. Lisäksi neuvotteluissa on useita pienempiin asemakaavan muutoksiin liittyviä maankäyttösopimuksia.	Kasvava Kuopio -ohjelma

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Innovaatioympäristön synergia toimii ja tukee startup-toimintaa sekä yritysten kansainvälistymistä. Savilahden ICT-ympäristöä rakennetaan avoimeksi ja yritystoimintaa edistäväksi.	Savilahden alueella edistetään tietomallipohjaista toimintaa ja avoimien tietomallien käyttöä.		 (etenee suunnitellusti) Savilahden kehityshankkeita ja viestintää varten kehitetään paikkatietopohjaista extranet-palvelua Kuopion karttapalvelun rinnalle. Palvelun tarkoituksena on viestiä tulevista suunnitelmista tai esimerkiksi poikkeusliikennejärjestelyistä alueen toimijoille ja alueella asioiville. Palvelun käyttöönotto on vuonna 2021.	Kasvava Kuopio - ohjelma

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Viestintää ja edunvalvontaa kehitetään systemaattisesti edelleen (vaikuttamisen kohteet, vaikuttavuusviestintä, yhteistyö).	Aktiivinen osallistuminen valtakunnallisten verkostojen toimintaan.		 (etenee suunnitellusti) Valtakunnan verkostossa on oltu mukana kaikilla maaomaisuuden tehtäväalueilla. Käynnissä on mm. merkittäviä lakimuutoksia, joiden sisältöön on pyritty vaikuttamaan. On osallistuttu myös Kuopion seudun MAL-sopimusvalmisteluun osaltamme.	Kasvava Kuopio - ohjelma

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kaupunkikeskustan täydennysrakentaminen jatkuu. Aktivoidaan kaupunkikeskustan tapahtumatoimintaa yhdessä järjestöjen kanssa.	Neuvotellaan kaavoitushankkeisiin liittyvät maankäytösopimukset hankkeiden aikataulussa. Asuntorakentaminen on vilkasta ydinkeskustassa ja sen tuntumassa, joten keskustan asukasmäärä ja elinvoima lisääntyvät vuosittain. Myös		 (etenee suunnitellusti) Keskustan alueelle on valmistunut runsaasti uusia asuintaloja (Kuopion Portti, Aapeli ja Voiportti, Malmgreninranta, Konttinen jne.) ja myös uutta liiketilaa on tullut mm. Kuopion Portin alueelle. Keskustan asukkaiden ja	Kasvava Kuopio - ohjelma

	uutta liiketilaa syntyy asuntorakentamisen myötä.			työpaikkojen määrä on lisääntynyt, joka edistää keskustan elinvoimaa ja houkuttelevuutta. Lisäksi on osallistuttu Hatsalan uuden koulun paikan etsintään.	
Savilahden toteutus etenee suunnitellun mukaisesti. Savilahden tunnettuutta edistetään markkinoinnin ja viestinnän keinoin.	Edistetään toteutusvaihetta tarvittavilla maankäyttö-, tontinluovutus- ja rasitesopimuksilla. Tonttien luovutus kunnallistekniikan valmistumisen mukaisesti.			● (etenee suunnitellusti) Savilahden ensimmäisen kaava-alueen maankäyttösopimus allekirjoitettiin alkuvuodesta Suomen Yliopistokiinteistöt Oy:n kanssa. Tälle alueelle sijoittuvasta Kuopas Oy:n hankkeesta on neuvoteltu useasti vuoden mittaan ja tätä hanketta on pyritty edistämään kohti toteutusvaihetta. Savilahden vanhan varikon alueen alueluovutuskilpailu on edennyt kaavoitusvaiheeseen. Jo alkuvaiheessa on edistetty alueen suunnittelua monipuoliseen suuntaan, jossa huomoidaan kohtuuhintaisen asumisen (ARA-kohteet) mahdollisuudet ja mahdollisimman laaja puurakentaminen.	Kasvava Kuopio -ohjelma
2. HYVINVOIVA KUOPIO					

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Päihitteiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi lisääntyy. Painopiste on erityisesti syrjäytymisuhan alla olevien nuorten hyvinvoinnin edistämisessä.	Pidetään huolta uusien asuntoalueiden tasapainoisesta asuntojen hallintamuotojakaumasta ja asuntojakaumasta mm. tontinluovutuksen keinoin.		● (etenee suunnitellusti) Asuntotoimi on osallistunut Kuopion ARA-vuokra-asunnoissa asuville kohdennetun asumisneuvonnan rahoittamiseen. Palvelu on ostopalvelua Setlementti Puijola ry:ltä ja tämä matalan kynnyksen palvelutoiminta on saavuttanut erittäin hyviä tuloksia nuorten ja asumisen ongelmissa olevien asukkaiden kohdalla. Savilahden vanhan varikon alueen suunnittelussa kiinnitetään erityistä	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

			huomiota alueen monipuolisuuteen (eri väestöryhmät huomioiden).	
--	--	--	---	--

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Luonnon saavutettavuutta parannetaan mm. viestinnän keinoin ja kehittämällä luontokohteita ja puistoja asukkaiden kohtaamispaikkoina.	Rakennetaan ja ylläpidetään ulkoilureittejä sekä luontopolkuja. Ollaan mukana ulkoilun ja retkeilyn palveluiden sähköisessä markkinoinnissa.		● (etenee suunnitellusti) Uusina retkikohteina rakennettiin mm. Syväniemen Keihäsjärven esteetön lintutorni, Maaningan Korkeakosken Kanjonin kierros, Etelä-Kallaveden Vatasen saaren rantautumispaikka. Lisäksi on osallistuttu Tahkon kyläyhdistyksen Tahkon Tähdet -reitistön Leader-hankkeen rahoittamiseen.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
3. RESURSSIVIISAS KUOPIO				

3.1. Viisas liikkuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Edistetään edelleen etätyön tekemismahdollisuuksia ja vähennetään liikkumistarvetta.	Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia hankkimalla henkilöstölle tarvittavat välineet.		● (etenee suunnitellusti) Etätyötä on tehty tehokkaasti ja erilaiset etätyön menetelmät on opittu hyvin. Tarvittavia uusia sähköisiä välineitä on hankittu tarpeen mukaan. Etätyö on tullut osaksi arkityötä ja onnistunut hyvin.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Sisällytetään resurssiviisuus hankintaprosesseihin koko konsernissa ja koulutetaan henkilökunta. Uusiomateriaalien käyttöä lisätään	Otetaan huomioon hankinnoissa.		● (etenee suunnitellusti) Tulipaikkojen polttopuuhuollossa on hyödynnetty mahdollisuutta hankkia raaka-ainetta lähialueilta kuljetusten vähentämiseksi.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

suunnitelmallisesti rakentamisessa.				
-------------------------------------	--	--	--	--

3.3. Energiatehokkuus ja uusiutuva energia

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kuljetushankintojen kilpailutuksessa suositaan vähäpäästöisiä käyttövoimia. Ajoneuvohankinnoissa tulee selvittää ensisijaisesti vähäpäästöisten ajoneuvojen hankintamahdollisuus.	Kuljetuspalveluissa selvitetään vähähiilisiä vaihtoehtoja. Ajoneuvohankinnoissa selvitetään vähäpäästöisten ajoneuvojen hankintamahdollisuus.		✓ (valmis) Maastomittauksessa käytössä olevan pakettiauton vuokraus kilpailutettiin ja siinä yhteydessä selvitettiin myös vaihtoehtoisten käyttövoimien mahdollisuus. Vaihtoehtoisesta käyttövoimasta ei valitettavasti markkinoilta löytynyt vaadittaviin ominaisuuksiin sopivaa pakettiautoa.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
4. UUDISTUVA KUOPIO				

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Henkilöstön työhyvinvointi paranee ja sairauspoissaolot vähenevät kaupunkitasoisesti 15,4 pv/htv tasolle.	Tykytoimintaa ylläpidetään ja kehitetään. Pyritään lisäämään henkilöstön moniosaamista.		● (etenee suunnitellusti) Koronatilanteesta johtuen henkilöstöä on kannustettu omaehtoiseen tyky-toimintaan ja siihen liittyviä kokemuksia on jaettu toisille työnteköille. Yhteydenpidon lisäämiseksi otettiin käyttöön Teamsin kautta pidettävä kahvipalaveri.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kehitetään keskeisen kaupunkialueen osallisuuden ja vaikuttamisen toimintamalleja. Parannetaan kuntalaisviestintää	Asukkaiden osallistumista aktivoidaan mm. Kohtaamossa järjestettävien erilaisten asumiseen ja tontteihin liittyvien tapahtumien ja tilaisuuksien avulla. Näiden avulla toivotaan		● (etenee suunnitellusti) Alkuvuodesta olimme mukana uudiskohdetapahtumassa ja Rakenna ja Asu -messuilla. Koronarajoitusten vuoksi muita tapahtumia (esim. Kohtaamossa) ei	Uudistuva Kuopio -ohjelma

matalan kynnyksen vaikuttamistavoista.	saatavan enemmän asukkaiden ajatuksia kaikkeen kehittämistyöhön. Osallistutaan tarvittaessa kaupunkisuunnitteluun liittyviin asukastilaisuuksiin ja työpajoihin.		järjestetty alkukuukausien jälkeen. Asukkaiden osallistamista on jatkettu erilaisin kyselyin (mm. omakotitalotonttikysely, Skanskan alueen nimikilpailu, Maljalahden liiketontin käyttöön liittyvä kysely).	
Palvelujen saavutettavuuden ja sujuvuuden parantaminen digitalisaation avulla. Laaditaan digitalisaation tiekartta ja viedään eteenpäin toimintaa ja palveluja uudistavia digihankkeita. Parannetaan henkilöstön digitaalista kyvykkyyttä.	Laajennetaan uuden palautepalvelun käyttöä koko kaupunkitasoiseksi. Otetaan käyttöön sähköisten maanvuokrasopimusten ja kiinteistökauppojen tekemisen mahdollistava palvelu, kun se on teknisesti käyttökelpoinen.		☒ (etenee hitaasti tai osittain) Ensimmäiset sähköiset tonttikaupat on tehty Maanmittauslaitoksen KVP-palvelussa. Sähköisen kiinteistökaupan käyttöönottoa on edistetty sopimusneuvotteluilla, mutta tämä viivästyi hankalien tietosuojan liittyvien sopimusehtojen takia.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Investointien hankesuunnitteluprosessi uudistetaan.	Vaikuttavuus- ja riskiarvioiteja tehdään tarvittaessa.		☐ (ei statusta) Maaomaisuudessa ei ole tähän kuuluvia investointeja.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Ympäristöjohtaja Tanja Ahonen katsaus ajalle 1.1.-31.12.2020

Toiminta

Koronasta huolimatta valvontaa on pystytty tekemään lähes suunnitelman mukaisesti. Keväällä suunnitellin tarkastustoiminta oli vähäistä johtuen valtion keskushallintoviranomaisten ohjeista, jotka rajoittivat toimintaa ja osa tarkastuksista ja tuloista jäi toteutumatta.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Korona-epidemiatilanteen vuoksi säännöllisen valvonnan tarkastuksia siirrettiin myöhempään ajankohtaan.

Kevään epidemiatilanteen aikana rakennustoiminnan valvonta ja varsinkin työmaakatselmusten ylläpitäminen säännöllisesti oli haastavaa. Ainoastaan aloituskokoukset ja käyttöönottokatselmuksset välttämättöminä pyrittiin pidettiin ns. etäkatselmuksina, eli varsinainen käyttöönotto- tai lopullinen loppukatselmus on tehty minimikokoonpanolla vastaavan työnjohtajan kanssa. Lopullisia loppukatselmuksia ja rakennetun ympäristön valvontaa pyritään siirtämään eteenpäin, kunnes epidemiasta johtuvia rajoituksia ei ole.

Tällä hetkellä Kuopiossa ei ole rakentamisessa näkyvissä taantumista ja rakennusvalvontamaksutuotoilla saadaan katettua toimintamenot ja rakennusvalvonnan talouskate on erinomainen, 170 %. Tulot toteutuivat talousarvion mukaisesti. Toimintakulut jäivät alle talousarvion.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen

1) talouden sopeutustoimissa onnistuminen ja henkilöstövaikutuksiin varautuminen peruspalvelujen toimivuus ja työhyvinvointi huomioiden

- Vastuualueella toteutettiin alkuvuodesta tuta-perusteisia irtisanomisia. Tämä on vaikeuttanut rekrytointeja ja mm. kesätyöntekijöitä ei voitu ottaa. Henkilöresurssit ovat olleen niin paljon vajaat, että valvontasuunnitelman valvontaohjelmat eivät täysin toteutuneet. Henkilöstömenoissa säästöt toteutuivat ja tulot lähes suunnitellusti.

2) kehittämishankkeiden etenemisen vaikutukset strategisten tavoitteiden toteutumiseen sekä mahdolliset muutokset/poikkeamat hankkeiden etenemisessä

- Kehittämishankkeet etenivät pääsääntöisesti normaalisti. Digitalisaation hyödyntämisessä merkittävä edistyminen mm. Teams-kokoukset ja koulutukset.

3) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käytännöt toimintayksikkötasolla (ml. ohjeiden noudattaminen ja epäkohtiin puuttuminen)

- Edellisinä vuosina on kiinnitetty enemmän huomiota riskienhallintaan, nostettu riskienhallinnan tasoa sekä lisätty koulutusta ja ohjeistusta.

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut			2020	
1. KASVAVA KUOPIO				

1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyyssympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Edistetään opiskelu- ja työperäistä muuttoa ja maahanmuuttoa sekä ulkomaalaisten ammattiosaajien sitoutumista alueeseen.	Tarjotaan opiskelijolle heidän koulutuksensa mukaisia ympäristöalanharjoittelupaikkoja ja kesätyöpaikkoja.		■ (etenee hitaasti tai osittain) TuTa-irtisanomisten vuoksi kesätyöntekijöitä ei pystytty ottamaan entiseen tapaan.	Kasvava Kuopio - ohjelma
Kehitetään matkailun ja tapahtumien toimintaympäristöä (mm. Puijo, Tahko, Kuopionlahti, Matkustajasatama)	Annetaan ohjausta ja neuvontaa ja sujuvaa ilmoitusten ja lupien käsittelyä. tapahtumien järjestäjille terveellisen ja turvallisen tapahtuman järjestämisestä. Huolehditaan, että luontokohteet tarjoavat matkailijoille elämyksellisiä palveluja. Tarjotaan tietoa luontokohteista useiden sähköisten kanavien kautta.		● (etenee suunnitellusti) Sopeutettu opastamista luontokohteisiin ja opastettuja retkiä epidemiatilanteen rajoitteisiin. Luontokohteilla lisääntynyt kysyntä.	Kasvava Kuopio - ohjelma

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Viestintää ja edunvalvontaa kehitetään systemaattisesti edelleen (vaikuttamisen kohteet, vaikuttavuusviestintä, yhteistyö)	Olemme aktiivisesti mukana useissa kansallisissa verkostoissa ja hankkeissa ja niissä huolehditaan Kuopion kaupungin edunvalvonnasta.		● (etenee suunnitellusti) Verkostojen toimintaan osallistuminen jatkunut normaalisti. Kuopio on mukana maakunnallisissa ilmasto- ja hiilineutraalisuusverkostoissa.	Kasvava Kuopio - ohjelma

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
---------	--------------	--------------	-----------------	---------

Kaupunkikeskustan täydennysrakentaminen jatkuu. Aktivoidaan kaupunkikeskustan tapahtumatoimintaa yhdessä järjestöjen kanssa.	Kaupunkikuvasta huolehtiminen / uudisrakentamisen sopeutuminen jo rakennettuun ympäristöön. Osallistumme asemakaavatyöhön, mm. luontoselvitykset, ilmastonmuutokseen hillintä ja sopeutuminen, meluselvitykset, pima, hulevesi, jätehuolto jne.		 (etenee suunnitellusti) Selvityksiä tehty sitä mukaa kuin kaavoitus tarvitsee.	Kasvava Kuopio -ohjelma
2. HYVINVOIVA KUOPIO				

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Luonnon saavutettavuutta parannetaan mm. viestinnän keinoin ja kehittämällä luontokohteita ja puistoja asukkaiden kohtaamispaikkoina.	Tarjotaan tietoa luontokohteista useiden kanavien kautta suomeksi ja englanniksi. Edistämme luontoa säilyttävää luontoliikuntaa ja -matkailua omalta osaltamme. Selvitämme viheralueiden viihtyisyyttä luontokohteena ja parannamme luonnontilaa.		 (etenee suunnitellusti) Korona-epidemian aikana luontokohteiden kysyntä kasvanut.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
3. RESURSSIVIISAS KUOPIO				

3.1. Viisas liikkuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Edistetään edelleen etätyön tekemismahdollisuuksia ja vähennetään liikkumistarvetta.	Hyödynnetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia liikkumisen aiheuttamien päästöjen vähentämiseksi.		 (etenee suunnitellusti) Lähes koko henkilöstö siirtynyt pääsääntöisesti etätöihin, osa palannut uudelleen monipaikkaiseen työkuulttuuriin. Katselmuksia ja tarkastuksia tehty etänä.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

Edistetään joukkoliikenteen vähäpäästöisyyttä ja parannetaan toimintaedellytyksiä. Huolehditaan kävely- ja pyöräilyväylien kunnossapidon ympärivuotisesta laadusta.	Osallistutaan asiantuntijana hankintojen valmisteluun.		 (etenee suunnitellusti) Pyydettyä annettu asiantuntija-apua, ollaan mukana henkilökunnan viisaan liikkumisen ryhmässä.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
--	--	--	---	--------------------------------

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Sisällytetään resurssiviisas hankintaprosesseihin koko konsernissa ja koulutetaan henkilökunta. Uusiomateriaalien käyttöä lisätään suunnitelmallisesti rakentamisessa.	Järjestetään koulutusta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Järjestetään ekotukitoimintaa.		 (etenee suunnitellusti) Koulutuksia syksyllä.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

3.3. Energiatohokkuus ja uusiutuva energia

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kuljetushankintojen kilpailutuksessa suositaan vähäpäästöisiä käyttövoimia. Ajoneuvohankinnoissa tulee selvittää ensisijaisesti vähäpäästöisten ajoneuvojen hankintamahdollisuus.	Osallistutaan asiantuntijana hankintojen valmisteluun.		 (etenee suunnitellusti) Käyttöön tulossa ensimmäinen yhteiskäyttöinen sähköauto työasiamatkoihin.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
---------	--------------	--------------	-----------------	---------

Henkilöstön työhyvinvointi paranee ja sairauspoissaolot vähenevät kaupunkitasoisesti 15,4 pv/htv tasolle.	Tykytoimintaa ylläpidetään ja kehitetään. Seurataan työn kuormittavuutta. Hyödynnetään tiimitoimintaa työkuorman jakamiseksi.		 (etenee hitaasti tai osittain) Etätyöhön siirtymisen myötä tykytoiminta muuttanut muotoaan. Tiimityö jatkuu entisellään, mutta etänä. Sairauspoissaolot ovat vähentyneet.	Uudistuva Kuopio-ohjelma
---	---	--	---	--------------------------

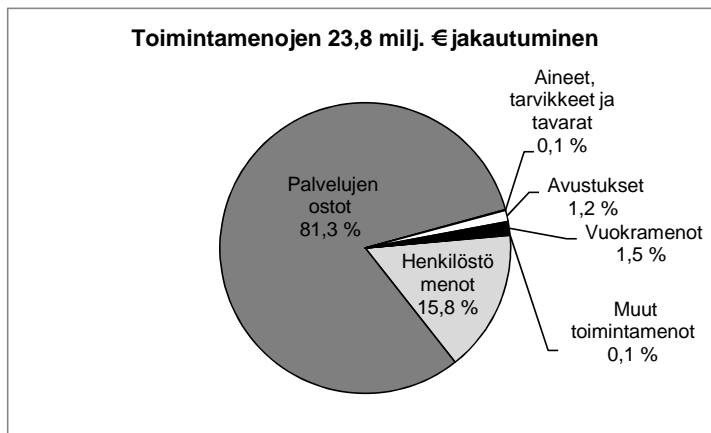
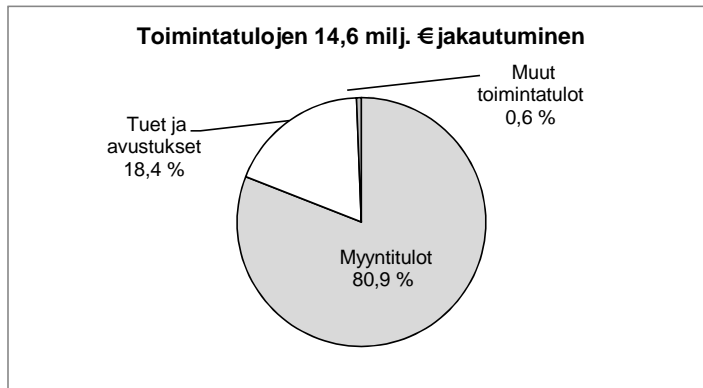
4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kehitetään keskeisen kaupunkialueen osallisuuden ja vaikuttamisen toimintamalleja. Parannetaan kuntalaisviestintää matalan kynnyksen vaikuttamistavoista.	Käytämme monipuolisesti nykyaikaisia viestintäkanavia. Käytämme erilaisia osallistamisenkeinoja.		 (etenee suunnitellusti) Monikanavaiseseen viestintään panostettu aiempia vuosia enemmän.	Uudistuva Kuopio-ohjelma
Kehitetään tiedolla johtamista (tiedon kerääminen, analysointi ja hyödyntäminen) kaupunkitasoisesti, jotta se palvelee paremmin toiminnan, palvelujen ja palveluverkostojen suunnittelua ja seurantaa.	Olemme mukana kehitettäessä tiedolla johtamista.		 (etenee suunnitellusti) Merkittävä digitaalisation käytön ja osaamisen tason nousu epidemia-ajan etätyövaiheessa. Onnistunut olosuhteisiin nähden erinomaisesti.	Uudistuva Kuopio-ohjelma
Palvelujen saavutettavuuden ja sujuvuuden parantaminen digitalisaation avulla. Laaditaan digitalisaation tiekartta ja viedään eteenpäin toimintaa ja palveluja uudistavia digihankkeita. Parannetaan henkilöstön digitaalista kyvykkyyttä.	Kehitetään jo käytössä olevia sähköisiä palveluja. Henkilökunnan digitaalista osaamista lisätään koulutuksella.		 (etenee suunnitellusti) Osallistuttu	Uudistuva Kuopio-ohjelma

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE
Kaupunkisuunnittelupalvelut

TULOSLASKELMA

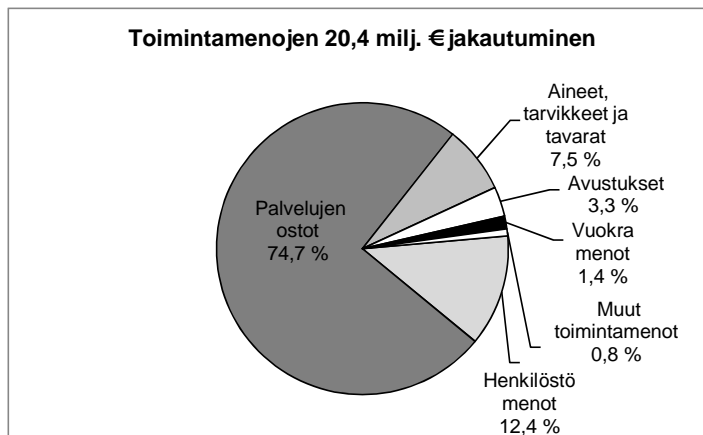
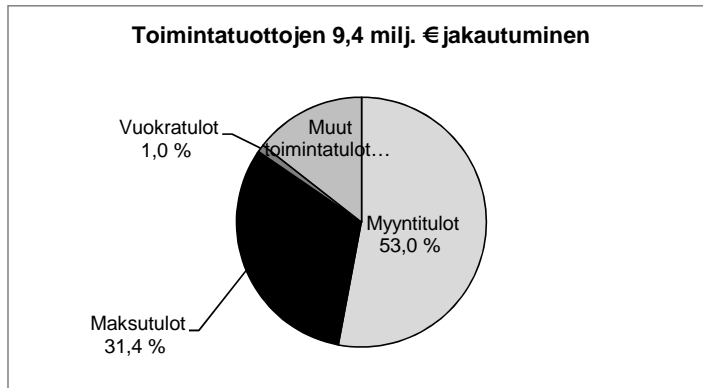
	TOT 2019 1 000 €	KS + M 2020 1 000 €	TOT 2020 1 000 €
Myyntitulot	14 867	14 434	11 819
Maksutulot			
Tuet ja avustukset	1 924	1 164	2 692
Vuokratulot			
Muut toimintatulot	96	175	91
TOIMINTATULOT	16 887	15 773	14 602
Henkilöstömenot			
Palkat ja palkkiot	-3 114	-3 165	-2 887
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-803	-816	-769
Muut henkilösivukulut	-103	-112	-102
Henkilöstömenot	-4 019	-4 094	-3 758
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot			
Muut palvelujen ostot	-20 120	-21 780	-19 373
Palvelujen ostot	-20 120	-21 780	-19 373
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-60	-47	-23
Avustukset	-496	-500	-295
Vuokramenot			
Sisäiset vuokrat	-353	-355	-348
Muut vuokrat			-1
Vuokramenot	-353	-355	-349
Muut toimintamenot	-10	-41	-17
TOIMINTAMENOT	-25 058	-26 816	-23 815
TOIMINTAKATE	-8 171	-11 043	-9 213

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE
Rakentamisen ja kunnossapidon palvelut

TULOSLASKELMA

	TOT 2019 1 000 €	KS + M 2020 1 000 €	TOT 2020 1 000 €
Myyntitulot	6 123	2 941	4 979
Maksutulot	1 669	2 300	2 956
Tuet ja avustukset	6	8	17
Vuokratulot	64	61	94
Muut toimintatulot	1 468	1 693	1 357
TOIMINTATULOT	9 330	7 002	9 403
Henkilöstömenot			
Palkat ja palkkiot	-1 775	-1 806	-1 697
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-761	-784	-763
Muut henkilösivukulut	-59	-64	-60
Henkilöstömenot	-2 596	-2 654	-2 520
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot			
Muut palvelujen ostot	-15 552	-13 171	-15 225
Palvelujen ostot	-15 552	-13 171	-15 225
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 639	-1 367	-1 525
Avustukset	-675	-930	-669
Vuokramenot			
Sisäiset vuokrat	-298	-280	-256
Muut vuokrat	-38	-225	-37
Vuokramenot	-335	-504	-293
Muut toimintamenot	-379	-135	-159
TOIMINTAMENOT	-21 176	-18 761	-20 390
TOIMINTAKATE	-11 846	-11 759	-10 988

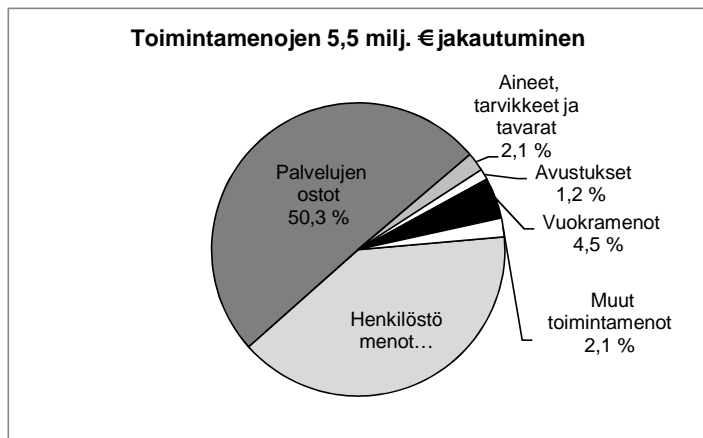
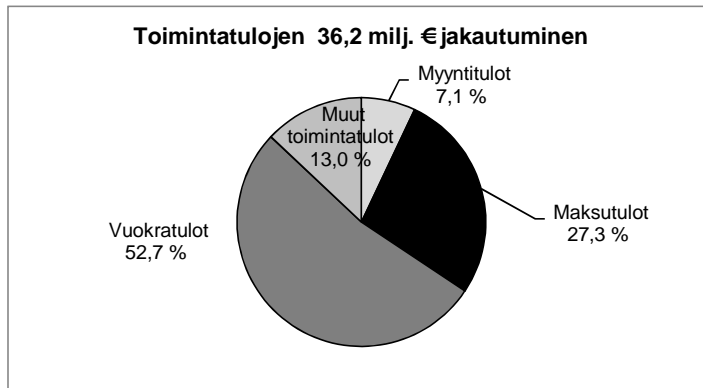

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE
Maaomaisuuden hallintapalvelut

TULOSLASKELMA

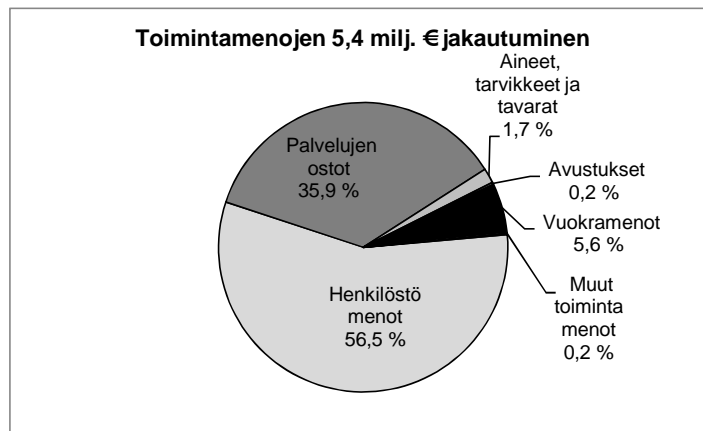
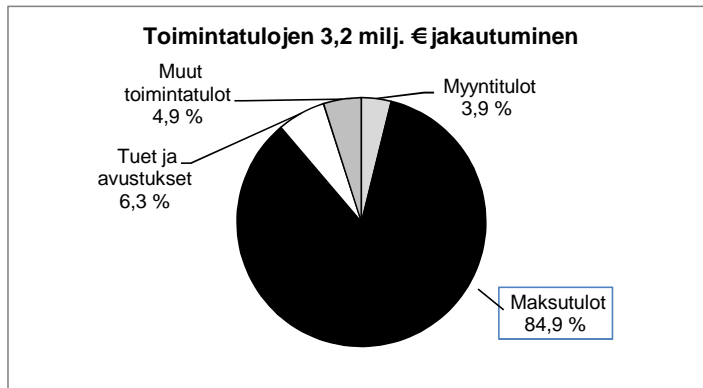
	TOT 2019 1 000 €	KS + M 2020 1 000 €	TOT 2020 1 000 €
Myyntitulot	2 593	2 691	2 550
Maksutulot	2 809	4 840	9 866
Tuet ja avustukset	11	6	7
Vuokratulot	17 933	18 180	19 050
Muut toimintatulot	8 640	4 652	4 694
TOIMINTATULOT	31 986	30 369	36 166
Henkilöstömenot			
Palkat ja palkkiot	-1 783	-1 820	-1 686
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-467	-479	-452
Muut henkilösivukulut	-59	-64	-59
Henkilöstömenot	-2 309	-2 363	-2 197
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot			
Muut palvelujen ostot	-2 111	-2 527	-2 775
Palvelujen ostot	-2 111	-2 527	-2 775
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-180	-161	-113
Avustukset	-115	-100	-65
Vuokramenot			
Sisäiset vuokrat	-213	-219	-217
Muut vuokrat	-49	-69	-33
Vuokramenot	-262	-287	-250
Muut toimintamenot	-38	-53	-114
TOIMINTAMENOT	-5 016	-5 491	-5 513
TOIMINTAKATE	26 970	24 878	30 653

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE
 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

TULOSLASKELMA

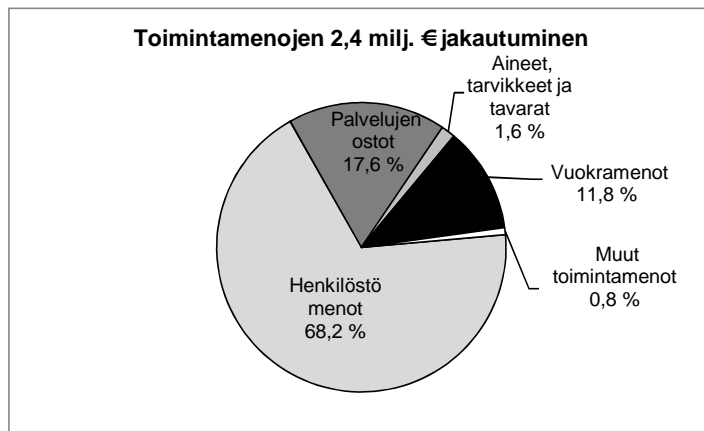
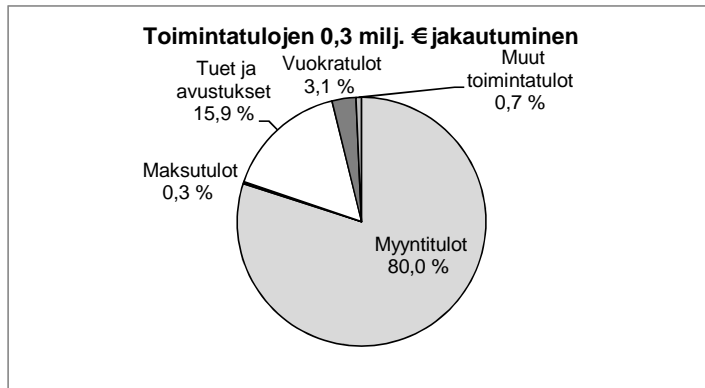
	TOT 2019 1 000 €	KS + M 2020 1 000 €	TOT 2020 1 000 €
Myyntitulot	112	139	124
Maksutulot	2 338	2 195	2 729
Tuet ja avustukset	159	37	203
Vuokratulot			
Muut toimintatulot	142	151	159
TOIMINTATULOT	2 752	2 522	3 214
Henkilöstömenot			
Palkat ja palkkiot	-2 604	-2 506	-2 413
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-559	-546	-529
Muut henkilösivukulut	-86	-89	-85
Henkilöstömenot	-3 249	-3 141	-3 026
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot			
Muut palvelujen ostot	-1 749	-2 518	-1 923
Palvelujen ostot	-1 749	-2 518	-1 923
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-73	-63	-90
Avustukset	-12	-14	-12
Vuokramenot			
Sisäiset vuokrat	-272	-277	-277
Muut vuokrat	-29	-33	-22
Vuokramenot	-301	-309	-299
Muut toimintamenot	-10	-10	-10
TOIMINTAMENOT	-5 393	-6 055	-5 361
TOIMINTAKATE	-2 642	-3 534	-2 146

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE
Johdon tukipalvelut

TULOSLASKELMA

	TOT 2019 1 000 €	KS + M 2020 1 000 €	TOT 2020 1 000 €
Myyntitulot	183	164	220
Maksutulot	1		1
Tuet ja avustukset	166	258	44
Vuokratulot	2	11	9
Muut toimintatulot	2	21	2
TOIMINTATULOT	354	453	275
Henkilöstömenot			
Palkat ja palkkiot	-994	-1 352	-1 225
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-309	-377	-354
Muut henkilösivukulut	-32	-47	-42
Henkilöstömenot	-1 335	-1 777	-1 621
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot			
Muut palvelujen ostot	-515	-1 081	-419
Palvelujen ostot	-515	-1 081	-419
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-61	-35	-39
Avustukset			
Vuokramenot			
Sisäiset vuokrat	-209	-225	-233
Muut vuokrat	-26	-62	-47
Vuokramenot	-236	-287	-280
Muut toimintamenot	-11	-89	-18
TOIMINTAMENOT	-2 157	-3 269	-2 377
TOIMINTAKATE	-1 803	-2 816	-2 102

Mittaristo
Kaupunkiympäristön palvelualue

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	TP 2019	KS 2020	TP 2020	Muutos TP20/19
Asemakaavoitus	Kaavoitetut rivi- ja kerrostalotontit, k-m2	163850	32500	79910	78000	217 680	137 770
	Kaavoitetut omakotitontit, kpl	12	0	0	0	15	15
	Kaavoitetut yritystontit, k-m2	4000	17000	121900	128000	38 400	-83 500
	Asemakaavojen valmistumisaika, kk	25	20	24	24	23	-1
Joukkoliikenteen järjestäminen	Paikallisliikenteen matkustajamäärä 1000 matkustajaa / v	6196	6450	7004	7500	4969	-2 035
Rakentaminen	Kadunrakentaminen km	4,2	3,7	4,3	5	4	0
	Viherrakentaminen ha	2,0	2	3,8	2	5,5	2
Liikenneväylien kunnossapito	Kunnossapidettävät liikenneväylät km	874	879	893	844	878	-15
	Kadun hoito, ajoradat I-luokka €/ km	12000	10555	10205	13000	10000	-205
	Kadun hoito, ajoradat II-luokka €/ km	9500	6788	7630	10000	8000	370
	Kadun hoito, ajoradat III-luokka €/ km	3200	2826	3282	6000	3500	218
	Kadun hoito, klv I-luokka €/ km	9100	7272	7951	10000	8000	49
	Kadun hoito, klv II-luokka €/ km	2200	1930	2622	3000	3000	378
	Kadun hoito, klv III-luokka €/ km	1000	2516	2400	1500	1500	-900
	Asukastyytyväisyys katujen kunnossapidosta (1-5)	3,41	3,36	3,49	3,5	3,55	0
Puistojen ja yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapito	Kunnossapidettävät puistot ja katuviheralueet, ha	680	511	655	583	655	0
	Yleisten alueiden hoito luokittain €/ ha	3300	3700	2985	3300	3100	115
Jätehuollon viranomaispalv	Asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen liittymisaste järjestettyyn jätehuoltoon (%)	98,7	98,4	98,1	98,8	99	1
	Jätehuoltoa koskevien hakemusten käsittelyaika (vko)	4	4,5	3,5	4	3	-1
Tonttipalvelut	Rakennuskelpoiset valmistuneet rivi- ja kerrostalotontit k-m2	62000	17150	28000	9500	42000	14 000
	Rakennuskelpoiset valmistuneet omakotitontit kpl	16	41	100	60	56	-44
	Rakennuskelpoiset valmistuneet yritystontit k-m2	30000	3000	52000	11000	68000	16 000
	Tonttivaranto, luovutusvalmiit liiketontit, k-m2 / kpl	141000/36	154000/41	133000/34	135000/35	140000/35	7000/1
	Tonttivaranto, luovutusvalmiit teollisuus ja varastot, k-m2 / kpl	98000/35	104000/30	189000/54	120000/40	126000/50	-63000/-4
	Tonttivaranto, luovutusvalmiit omakotitontit, kpl	40	33	54	70	60	6
	Tonttivaranto, luovutusvalmiit rivitalotontit, k-m2 / kpl	66000/32	54000/27	39000/22	30000/15	37000/20	-2000/-2
	Tonttivaranto, luovutusvalmiit kerrostalotontit, k-m2 / kpl	90000/26	77000/21	86500/25	60000/18	80000/22	-6500/-3
Asuntotoimi	Alkava asuntotuotanto	1400	1200	1400	1000	1150	-250
Rakennusvalvonta	Lupapäätökset kpl, sis. Suomenjoen	1205	1216	1302	1200	1131	-171
	Rakennuslupien käsittelyaika, pv	20	22	22	22	23	1

Investointien seurantatekstit

Maa- ja vesialueet

Maanhankintaa on jatkettu kaupungin tulevilla kasvualueilla. Neuvotteluiden kohteena ovat olleet mm. Vanuvuorella ja Ranta-Toivalassa sijaitsevat maa-alueet. Juankoskelta ja Melalahdesta on hankittu laajoja yleisiä alueita kaupungin omistukseen. Lukumääräisesti kauppoja tehtiin suunnilleen edellisvuoden tahtiin, mutta maanhankintamenot toteutuivat arvioitua pienempinä. Tulot toteutuivat myös arvioitua pienempinä myytävien kiinteistöjen tasearvojen alhaisesta tasosta johtuen.

Savilahti

Savilahden alueella Savilahdentien katusaneeraus Neulamäentien ja Neulaniementien välillä etenee aikataulussa. Myös Sarastuskaaren alueen rakentamistyöt ovat edenneet suunnitellusti. Alueelle syntyvän Viinaniemen järvipenkereen rakentaminen on edennyt lupaehtojen mukaisesti. Tämän lisäksi on toteutettu tilapäisiä pysäköintialueita tuleville pysäköintilaitos- ja yritystonteille. Alueen verkostosiirrot ulkopuolisten urakka-alueiden alta valmistuvat pääsääntöisesti vuoden loppuun mennessä.

Savilahdentien osalta Neulaniementien ja Niiralankadun välin sekä Savilahden rampin rakentamisen kilpailutus käynnistyi marraskuussa 2020. Urakkaan liittyvät väliaikaiset liikennejärjestelyt on tehty. Näiden osuuksien osalta rakentaminen käynnistyy keväällä 2021.

Ydinkeskustan hankkeet

Asemanseudun osalta hankkeet ovat edistyneet suunnitellusti. Matkaajanpolku, linja-autokentän muutostyöt ja uusi asematunneli valmistuivat vuoden loppuun mennessä. Asematunneli otetaan käyttöön Laptin hankkeen etenemisen mukaisesti.

Museokadun hanke valmistui lokakuussa.

Puijonkadulla on tehty Lumitin vaatimat kunnallistekniikan siirtotyöt. Viher- ja viimeistelytyötä lukuun ottamatta työt on saatu valmiiksi.

Kaartokadulla on ensimmäisen osan viimeistelytyöt ovat valmiina.

Snellmanipuisto on valmis ja otettu kokonaan käyttöön kesän aikana.

Katujen peruskorjaukset

Suurmäentie on valmistunut. Puijonlaaksossa on toteutettu Taivaankannenkadun ja Taivaanpankontien kohteet.

Täydennysrakentaminen

Tarhakaaren alueella Jynkässä on tehty alueen viimeistelytyötä. Työt jatkuvat vuoden 2021 aikana.

Asuinalueiden rakentaminen

Saaristokaupungissa on töitä tehty Keilanrinteellä ja Lehtorinteellä. Hiltulanlahdessa rakennustyöt etenevät suunnitellusti.

Puijoon liittyvät hankkeet

Jalkapallokentän rakentaminen siirtyi kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti. Iivon lenkin päällystystyöt on tehty. Mäkialueen valaistusta on parannettu, hanke jatkuu vielä vuonna 2021. Hiihtohissin ja lakialueen yleissuunnitelma on hyväksytty ja niihin on saatu luonnonsuojelualueeseen liittyvät poikkeusluvat. Lakialueen toteutus suunnittelu on jatkunut. Hissihankinnan valmistelut ovat käynnissä.

Liikuntapaikat

Neulamäen urheilualue on valmistunut. Tässä yhteydessä on toteutettu myös alueelle johtava Raiviopolku. Heinjoella ampumahiihtoon liittyvät hankkeet valmistuivat. Myös muut Heinjoen hankkeet etenevät suunnitellusti.

Lähiliikuntapaikat sekä ulkoilu- ja leikkipaikat

Julkulaan tuleva Kiviniemenrannan lähiliikuntapaikka on valmis. Pirttilahdenpuiston tekonurmen asentaminen ja Savolanniemen uimaranta valmistuivat vuoden aikana.

Elinkeinoiniin liittyvät hankkeet

Matkustajasataman rakennustyöt ovat valmistuneet. Kumpusaaren- ja Lokkisaarentiet ovat valmiit. Savilahden alueelle valmistuu uusia yritystontteja Sarastuskaaren toteutumisen myötä.

Maaseututaajamat

Karttulassa on tehty Lestitien ja Teollisuustien saneeraukset. Juankosken Pikonniemen uimarannan peruskorjaus on käynnissä. Juankoskella on katuvalaistuksen uusimistyöt käynnissä. Karttulassa katuvalaistuksen uusimistyöt tehtiin yhdessä sähköverkkoyhtiön kanssa.

Koneet ja kalusto

Ilmanlaadun mittausasemien vanhoja tietokoneita ja ohjelmistoja on päivitetty.

4.2. Investointiosa

Investoinnit 1.000 €

	TA 2020	TA-muutos	TA + muutos	Toteuma 2020	Poikkeama
Maa- ja vesialueet					
Myynnit	450		450	116	334
Menot	-2 000		-2 000	-882	-1 118
Netto	-1 550	0	-1 550	-767	-783

Yhdyskuntarakentaminen

Lähiliikuntapaikat	Rah.osuus	0		0	195	-195
	Menot	-760		-760	-1 095	335
	Netto	-760	0	-760	-900	140
Satamat	Menot	-2 850		-2 850	-2 553	-297
Kunnallistekniikka	Rah.osuus	400		400	450	-50
	Menot	-22 780		-22 780	-22 136	-644
	Netto	-22 380	0	-22 380	-21 686	-694
Yleiset alueet, puistot ja virkistysalueet	Menot	-3 485		-3 485	-2 683	-802
Liikuntapaikat	Menot	-3 420		-3 420	-3 697	277
Yhdyskuntarakentaminen yht.	Tulot yht.	400	0	400	645	-50
	Menot yht.	-33 295	0	-33 295	-32 165	-1 660
	Netto	-32 895	0	-32 895	-31 520	-1 710

Koneet ja kalusto

	Menot	-30		-30	-31	1
--	-------	-----	--	-----	-----	---